

**ДОРНОД АЙМГИЙН БАЯНДУН СУМЫН НУТАГ ОРШИХ
“ЭМ БИ ЭМ ЭС” ХХК-ИЙН АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН
ТАЛБАЙД 2024 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

*Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-022679
Аж ахуйн нэгжийн регистрийн дугаар: 6792898*

2024 он

ГАРЧИГ

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	3
1.1. Төслийн ерөнхий мэдээлэл	3
1.3 Үйлдвэрийн хүчин чадал, тоо хэмжээ	12
1.4 Үйлдвэрийн ажиллах горим.....	12
2. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙНЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА.....	15
2.1 Байгаль орчны төлөв байдал	15
3. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ	18
4.СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	19
5.НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	21
6. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	23
7. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	24
8. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	24
9. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	25
10.ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	26
11. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР	27
12. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОНБАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	31
13. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙНБҮСИЙН ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	32
14. БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ТУХАЙН БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАНГИЙН ЖИЛИЙН ТӨСӨВ	34

ТАЙЛАНГИЙН БИЧВЭРТ ОРСОН ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1. Төслийн ерөнхий мэдээлэл	3
Хүснэгт 2. <i>MV-022679 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайн солбицол.....</i>	10
Хүснэгт 3. <i>Уурхайн ажиллах горим, жилд ажиллах хоног.....</i>	12
Хүснэгт 4. Тухайн жилийн төлөвлөгөөний гол зорилт.....	18
Хүснэгт 5. <i>Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт</i>	19
Хүснэгт 6. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	20
Хүснэгт 7. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	21
Хүснэгт 8. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний биелэлт	23
Хүснэгт 9. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	25
Хүснэгт 10. Хог хаягдалын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	26
Хүснэгт 11. Орчны хяналт шинжилгээ	27

Хүснэгт 12. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	31
Хүснэгт 13. Оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт.....	32

ТАЙЛАНГИЙН БИЧВЭРТ ОРСОН ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

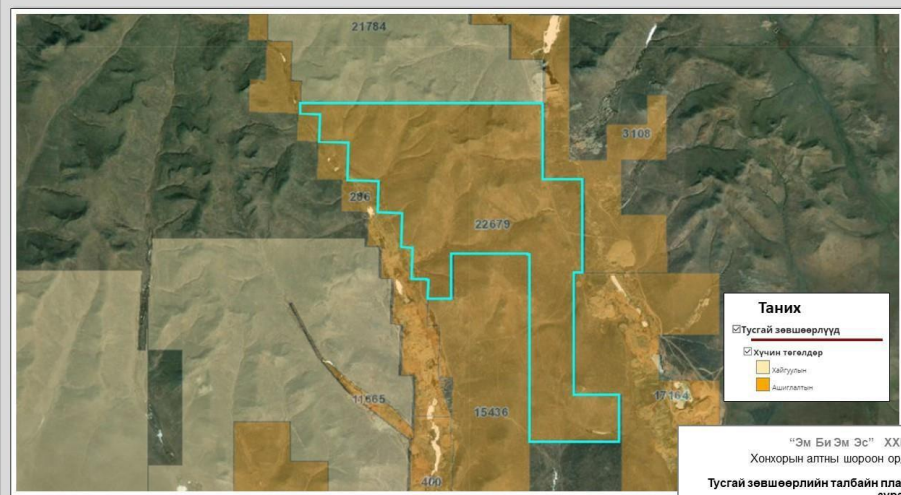
Зураг-1. Төслийн талбайн байрзүйн зураг	7
Зураг-2.Төслийн талбайн засаг захиргааны зураг	8
Зураг-3.Төслийн талбайн байршлын зураг	9
Зураг-4.Уурхайн тосгоны зураг	12
Зураг-5.Төслийн талбайн ерөнхий төрх №1	13
Зураг-6.Төслийн талбайн ерөнхий төрх №2	13
Зураг-7.Төслийн талбайн ерөнхий төрх №3	14
Зураг-8. Төслийн талбайн ерөнхий төрх №4	14
Зураг-9. Төслийн талбайн районы д.т.д үнэмлэхүй өндөршлийн зураг	15
Зураг-10. Төслийн талбайн хөрсний хэв шинж	17
Зураг-11. Нөхөн сэргээлт хийхийн өмнө	
Зураг-12.Техникийн нөхөн сэргээлт 2-С,3-С,4-С блокууд	20
Зураг-13. Мод тарьж буй үйл явц, тод тарьсан тодорхойлолт	21
Зураг-14. Шимт хөрсний овоолго үүсгэсэн байдал	22
Зураг-15. Хог хаягдлын гэрээ	23
Зураг-16. Усны, хөрсний шинжилгээний хариу.....	30

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1. Төслийн ерөнхий мэдээлэл

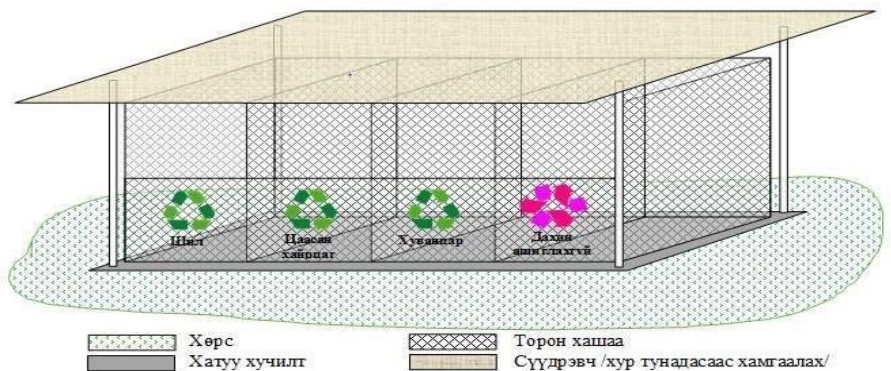
“Эм Би Эм Эс” ХХК-ын MV-022679 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй алтны шороон ордын талбай нь Дорнод аймгийн Баяндун сумын нутагт орших бөгөөд Улаанбаатар хотоос зүүн хойш 700 км, Дорнод аймгийн төв Чойбалсан хотоос баруун хойш 240 км, Баяндун сумын төвөөс баруун хойш 30 км зайд тус тус байрлана. Талбай нь номенклатурын хувьд М-49-095 хавтгайд байрладаг. Талбайн хэмжээ нь 738.42 га.

Хүснэгт 1. Төслийн ерөнхий мэдээлэл

1.1	Төслийн нэр	Алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах
2.2	Төслийн байршил	<p>Дорнод аймгийн Баяндун сумын нутагт байрладаг.</p>

2.3	Зорилго	“Эм Би Эм Эс” ХХК нь өөрийн талбайд тогтоогдсон алтны нөөцөд тулгуурлан, ордыг Монгол Улсын хууль, холбогдох дүрэм журмын хүрээнд эдийн засгийн хувьд үр ашигтай, байгаль орчинд ээлтэйгээр уурхайн ашиглалтыг явуулж улмаар улс, орон нутгийн эдийн засгийн өсөлтөд бодитой хувь нэмэр оруулах, хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны дүрэм журмыг нэвтрүүлэх, орон нутгийн ард иргэдийг ажлын байраар хангах, уурхайн хаалт, нөхөн сэргээлтийг бүрэн хийх, орон нутагт хүлээлгэн өгөх, талбайд нэмэлт хайгуулын ажлыг гүйцэтгэн, ашигт малтмалын нөөцийг нэмэгдүүлэх зэрэгт энэхүү төслийн зорилго оршино.
2.4	Төслийн ерөнхий төлөвлөгөө, ажиллах хуваарь	Уурхайн ажлын горим Уурхайн ажил улирлын чанартай буюу жил бүрийн 4-р сарын эхнээс 10-р сарыг дуустал ажиллана. Нийтдээ 6 сарын хугацаа буюу 200 хоног ажиллах боломжтой.(ТЭЗҮ 37-р хуу) Уурхайн ажлын горимыг жилд амрах баяр ёслолын хоног, цаг агаарын

		<p>хүндрэлийн хоног, мөн тоног төхөөрөмжийн засвар үйлчилгээний хоногуудыг тус тус оруулсан байна.</p> <p>Уурхайн нээлт</p> <p>Уурхайн нээлтийг Жалга 1-ийн 1-В блокоос эхлэх байсан боловч 2024 онд бичиг баримтын бүрдэл дутуу байснаас 9 сараас ажиллаж эхлэн 9-р Жалганаас нээсэн. Нээлтийн ажлаар 9-р жалганы блокуудаас 117.13 мян.м3 уулын ажил хийж, 35.02 мян.м3 элс олборлосон.</p> <p>Уурхайн ашиглалтын төрөл</p> <p>Ил уурхайн хүчин чадлыг харгалзан авто-тээвэртэй гадаад, дотоод овоолготой ашиглалтын системийг сонгон авсан байна.</p> <p>Ажилчдын орон тоо, цалингийн зардал (сан)</p> <p>Алтны шороон орд ашиглах төсөл хэрэгжих хугацаанд зуны улиралд вахтын системээр 6 сар ажиллах ба уурхайд нийтдээ 78 хүн ажиллах юм. Хоногт 12 цагийн 2 ээлж ажиллах учир ажиллагсад ажлын хоног бүрд 2 цагийн илүү цагийн хөлс олгох юм. Ажиллах хугацаанд ажиллагсдын сарын дундаж цалин илүү цаг тооцсоноор 46500 мянган төгрөг болж байгаа. Нэг хүний дундаж цалин 3.3 сая төгрөг.</p>																																																							
2.5	Хүчин чадал	<p>Төслийн хүчин чадал, орд ашиглалтын хугацаа</p> <p>Талбайн хэмжээнд олборлолтын үеийн элсний хаягдал бохирдол тооцсоноор, угаах элсний хэмжээ нийт 113.0 мян.м3 ба угаах элсэн дэх алтны хэмжээ химийн цэврээр 47.39 кг байна. Олборлолтын 1 жилийн хугацаанд нийт 115.0 мян.м3 элс олборлох хүчин чадалтай байна. Ил уурхайн ашиглалтаар нийт 15.9 га талбай эвдэгдэж, нийт хуулах шимт хөрсний хэмжээ 63.7 мян.м3 байна.</p> <p>Уурхайн эвдрэлд өртөх талбайн хэмжээ</p> <table border="1" data-bbox="549 1487 1468 1839"> <thead> <tr> <th>Д/д</th> <th>Үзүүлэлт</th> <th>Хэмжээ</th> <th>1-р жил</th> <th>Нийт</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Уурхай</td> <td>га</td> <td>8.5</td> <td>8.5</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Гадаад түр овоолго</td> <td>га</td> <td>0.5</td> <td>0.5</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Элс угаах талбай</td> <td>га</td> <td>1.0</td> <td>1.0</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Шимт хөрс</td> <td>га</td> <td>1.0</td> <td>1.0</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>ШТС</td> <td>га</td> <td>0.5</td> <td>0.5</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>ЗҮТ</td> <td>га</td> <td>1.0</td> <td>1.0</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>Нуурууд</td> <td>га</td> <td>1.3</td> <td>1.3</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>Хотхон</td> <td>га</td> <td>1.0</td> <td>1.0</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>Зам</td> <td>га</td> <td>1.2</td> <td>1.2</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Нийт</td> <td>га</td> <td>15.9</td> <td>15.9</td> </tr> </tbody> </table>	Д/д	Үзүүлэлт	Хэмжээ	1-р жил	Нийт	1	Уурхай	га	8.5	8.5	2	Гадаад түр овоолго	га	0.5	0.5	3	Элс угаах талбай	га	1.0	1.0	4	Шимт хөрс	га	1.0	1.0	5	ШТС	га	0.5	0.5	6	ЗҮТ	га	1.0	1.0	7	Нуурууд	га	1.3	1.3	8	Хотхон	га	1.0	1.0	9	Зам	га	1.2	1.2		Нийт	га	15.9	15.9
Д/д	Үзүүлэлт	Хэмжээ	1-р жил	Нийт																																																					
1	Уурхай	га	8.5	8.5																																																					
2	Гадаад түр овоолго	га	0.5	0.5																																																					
3	Элс угаах талбай	га	1.0	1.0																																																					
4	Шимт хөрс	га	1.0	1.0																																																					
5	ШТС	га	0.5	0.5																																																					
6	ЗҮТ	га	1.0	1.0																																																					
7	Нуурууд	га	1.3	1.3																																																					
8	Хотхон	га	1.0	1.0																																																					
9	Зам	га	1.2	1.2																																																					
	Нийт	га	15.9	15.9																																																					
2.6	Төслийн хог хаягдал	<p>Хатуу хог хаягдал:</p> <p>Ахуйн хатуу хог хаягдлын тооцоогоор жилд 13.4 тн орчим хаягдал гарах бөгөөд харьяа сум багийн холбогдох /ТҮК/-тэй байгууллагатай гэрээ байгуулсны үндсэн дээр хог хаягдлын</p>																																																							

		<p>нэгдсэн цэгт хүргэх, ачуулах асуудлыг цаг тухайд нь тогтмол шийдвэрлэдэг байна.</p> <p>Хог хаягдлыг дараах байдлаар ангилан ялгана.</p> <ul style="list-style-type: none"> + Дахин ашиглах боломжтой хог хаягдал: Төрөл бүрийн цаас, картон, цаас, хуванцар сав, сав баглаа боодол, төрөл бүрийн шилэн сав, модон эдлэлийн хаягдал, гялгар уут гэх мэт + Бусад хог хаягдал: Үнс, түргэн муудах хоол хүнсний хаягдал, ариун цэврийн хэрэглэлийн хаягдал, дахин ашиглах хог хаягдлын ангилалд ороогүй бусад хог хаягдлууд + Ахуйн аюултай хог хаягдал: Өөрөө явагч тээврийн хэрэгслээс үүсэх хаягдал /ашигласан тос, масло, үл хөлдөх шингэн/ унтраалга-залгуурын төхөөрөмж, өдрийн гэрэл, электрон барааны хаягдал /компьютер, телевизор% гар утас/ цэвэрлэгээний бодис, зарим тусгай батарей зэргүүд хамаарна. Засгийн газрын 2018 оны 116 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралт Аюултай хог хаягдлын жагсаалт <p><i>Доорх зургийн дагуу ялгаж хаях шаардлагатай</i></p> <p>Шингэн хог хаягдал: Нийт 78 ажилтантай гэж үзвэл хоногт 6.24 м³, жилд амралт баяр ёслолын өдрийн хасаад 200 хоног ажиллах хугацаанд нийт хэрэглэх усны хэмжээ 1248.0 м³/жил болно. Соруулдаг бохирын ёмкоостой болно.</p> <p>Хийн хаягдал: Үйлдвэрийн хийн хаягдал үүсэх эх үүсвэрүүд гэвэл автомашины утаа, тээврийн хэрэгслийн тоосжилт зэрэг байна.</p> <p>Уурхай ашиглалтын 1 жилийн хугацаанд нийт 120.81 тонн дизель түлш зарцуулахад хөө – 1.87 тн, СО-0.00001208 тн, нүүрстөрөгч-3.6243 г, NO₂–0.00005927 тн, SO₂-0.00000242 тн, бензопирин-0.000474 тн буюу нийтдээ 1.871 тн хорт хий ялгарахаар байна.</p>
2.7	Ариун цэврийн байгууламж	Ажилчдын гэр кемп дотор төвлөрсөн ариун цэврийн байгууламжтай бөгөөд байгаль орчин, ариун цэврийн цаасыг зөв зохистой ашиглах, хувийн ариун цэвэр сахих соёлын тухай санамжуудыг байрлуулж ба экологийн боловсролын булан бий болгосон.

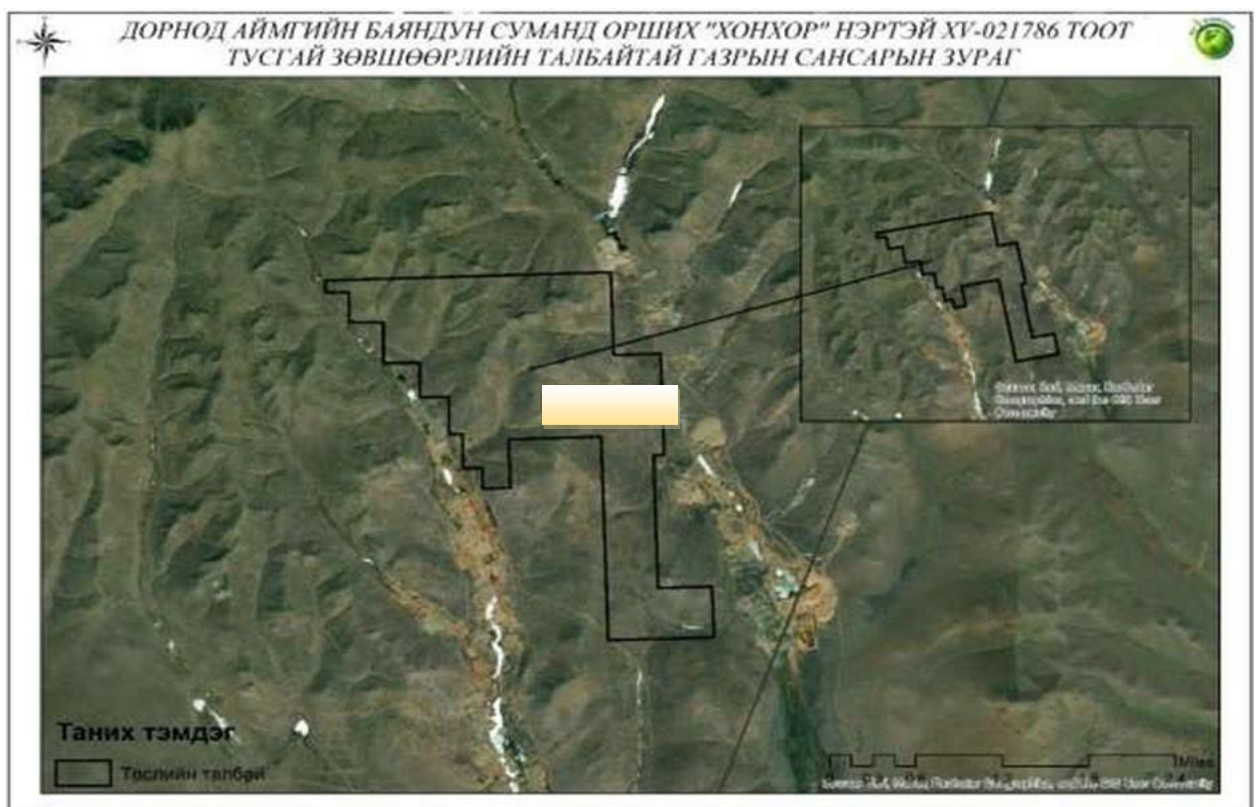
2.8	Усан хангамж	Тус уурхай нь өөрийн гүний худагтай.
2.9	Цахилгаан хангамж	Дизель генератор: QSY150GF 150 кВт 2ш,
2.1	Дулаан хангамж	Улирлын чанартай ажиллах тул дулаан хангамж шаардлагагүй.

1.2 Төслийн байршил

Тусгай зөвшөөрлийн талбай нь засаг захиргааны харьяаллаар Дорнод аймгийн Баяндун сумын нутагт багтана.

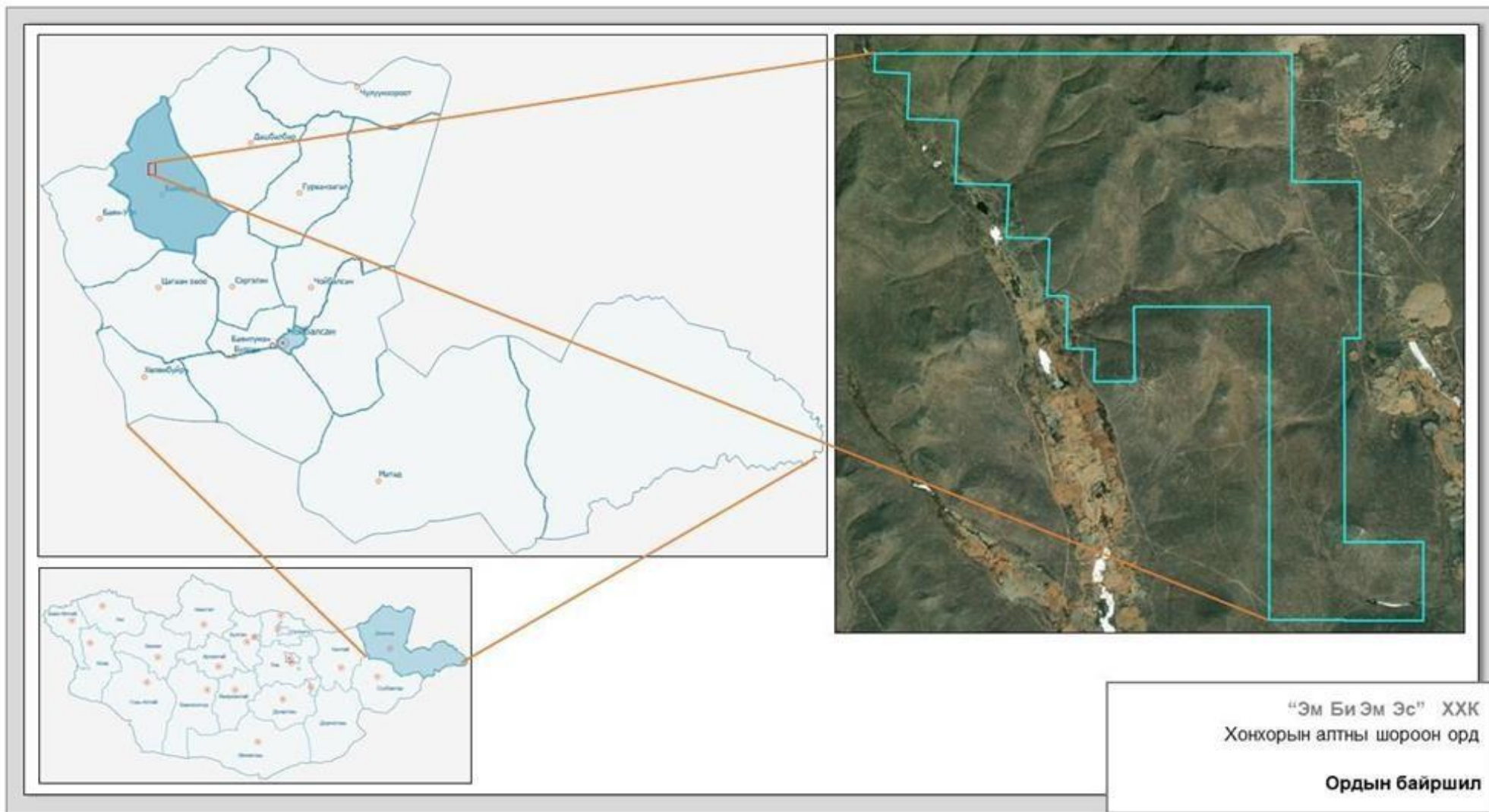
Хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн талбай нь Монгол Улсын зүүн хэсэгт Улаанбаатар хотоос зүүн хойш 700 км, Дорнод аймгийн төв Чойбалсан хотоос баруун хойш 240 км, Баяндун сумын төвөөс баруун хойш 30 км зайд байрлана. Талбай нь номенклатурын хувьд М-49-095 хавтгайд байрладаг.

Газрын байршил орон сууц, олон нийтийн байгууламж бүхий хэсгээс 2 км-ийн зайд байрладаг нь “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, үйлдвэрлэлийн эрүүл ахуйн хамгаалалтын бүсийн хэмжээ, ерөнхий шаардлага” MNS 5105 : 2001 стандартын шаардлага хангаж байна.

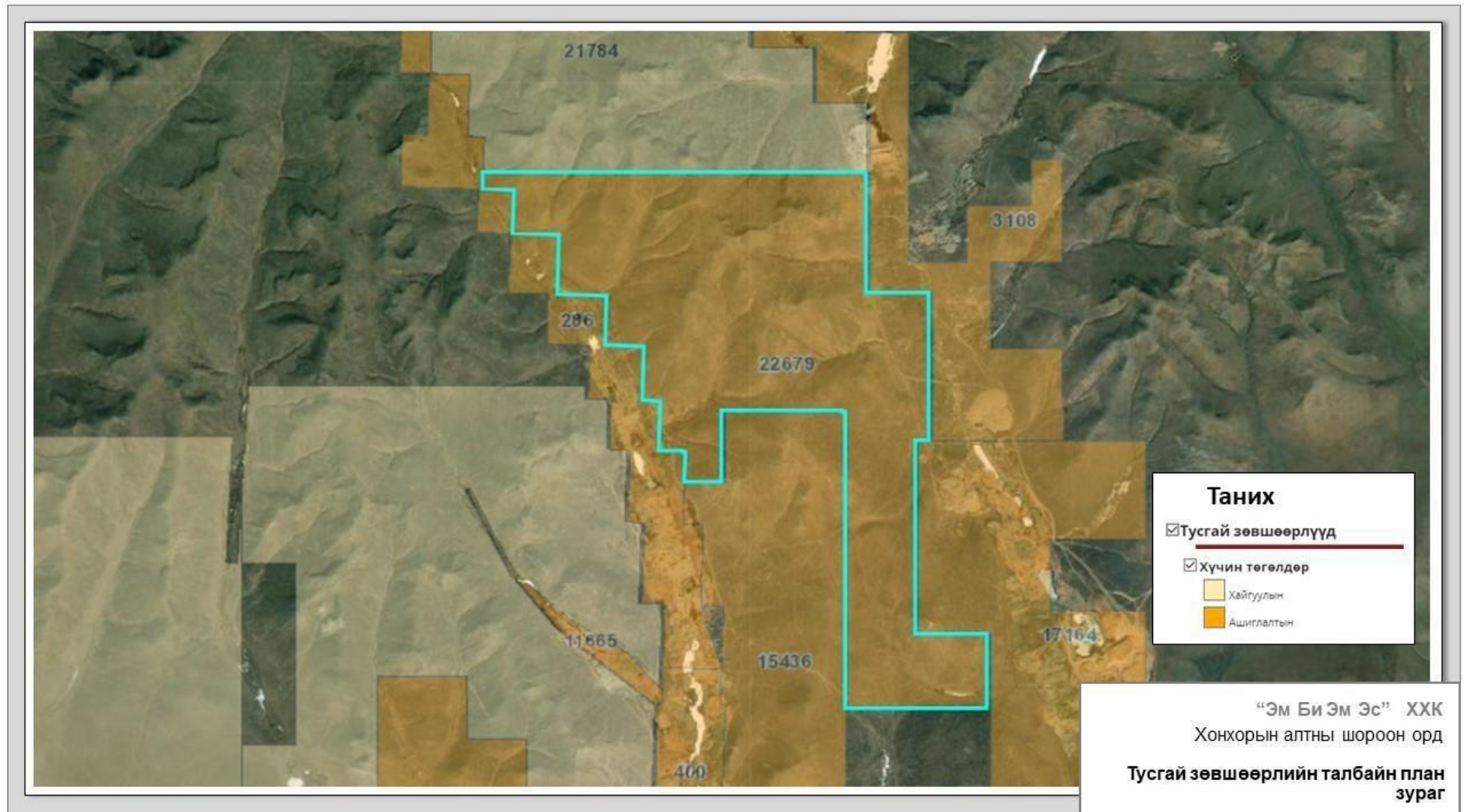

Зураг-1. Төслийн талбайн байрзүйн зураг

Зураг-2.Төслийн талбайн засаг захиргааны зураг

Зураг-3.Төслийн талбайн байршлын зураг

Хүснэгт 2. MV-022679 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайн солбицол

№	Уртраг	Өргөрөг
1	113° 26' 10.62"	49° 31' 6.55"
2	113° 23' 31.92"	49° 31' 6.55"
3	113° 23' 31.7"	49° 31' 1.91"
4	113° 23' 43.44"	49° 31' 1.67"
5	113° 23' 43.43"	49° 31' 1.6"
6	113° 23' 44.81"	49° 31' 1.57"
7	113° 23' 44.24"	49° 30' 49.9"
8	113° 24' 1.98"	49° 30' 49.54"
9	113° 24' 1.97"	49° 30' 49.47"
10	113° 24' 3.35"	49° 30' 49.45"
11	113° 24' 2.58"	49° 30' 33.56"
12	113° 24' 21.41"	49° 30' 33.17"
13	113° 24' 21.41"	49° 30' 33.11"
14	113° 24' 22.78"	49° 30' 33.08"
15	113° 24' 22.14"	49° 30' 19.75"
16	113° 24' 36.9"	49° 30' 19.45"
17	113° 24' 36.9"	49° 30' 19.39"
18	113° 24' 38.27"	49° 30' 19.36"
19	113° 24' 37.55"	49° 30' 4.88"
20	113° 24' 43.87"	49° 30' 4.74"
21	113° 24' 43.87"	49° 30' 4.68"
22	113° 24' 45.25"	49° 30' 4.65"
23	113° 24' 44.7"	49° 29' 51.4"
24	113° 24' 54.24"	49° 29' 51.21"
25	113° 24' 54.24"	49° 29' 51.14"
26	113° 24' 55.62"	49° 29' 51.11"
27	113° 24' 55.22"	49° 29' 43.05"
28	113° 25' 10.72"	49° 29' 43.05"
29	113° 25' 10.62"	49° 30' 2.11"
30	113° 26' 0.57"	49° 30' 2.11"
31	113° 26' 0.57"	49° 30' 2.01"
32	113° 26' 1.96"	49° 30' 2.01"
33	113° 26' 2.04"	49° 28' 42.05"
34	113° 26' 30.72"	49° 28' 42.05"
35	113° 26' 30.72"	49° 28' 41.95"
36	113° 27' 0.71"	49° 28' 41.95"
37	113° 27' 0.71"	49° 29' 1.96"
38	113° 26' 32.12"	49° 29' 1.96"

Дорнод аймгийн Баяндун сумын нутагт MV-022679 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Цагаан чулуут худаг, Цагаан чулуут хоолойн дунд байрлах 1-12 дугаартай жалгууд дахь алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

39	113° 26' 32.12"	49° 29' 2.05"
40	113° 26' 30.72"	49° 29' 2.05"
41	113° 26' 30.69"	49° 29' 29.12"
42	113° 26' 30.66"	49° 29' 54.05"
43	113° 26' 36.7"	49° 29' 54.05"
44	113° 26' 36.61"	49° 30' 34.01"
45	113° 26' 12.01"	49° 30' 34.01"
46	113° 26' 12.01"	49° 30' 34.11"
47	113° 26' 10.63"	49° 30' 34.11"

1.3 Үйлдвэрийн хүчин чадал, тоо хэмжээ

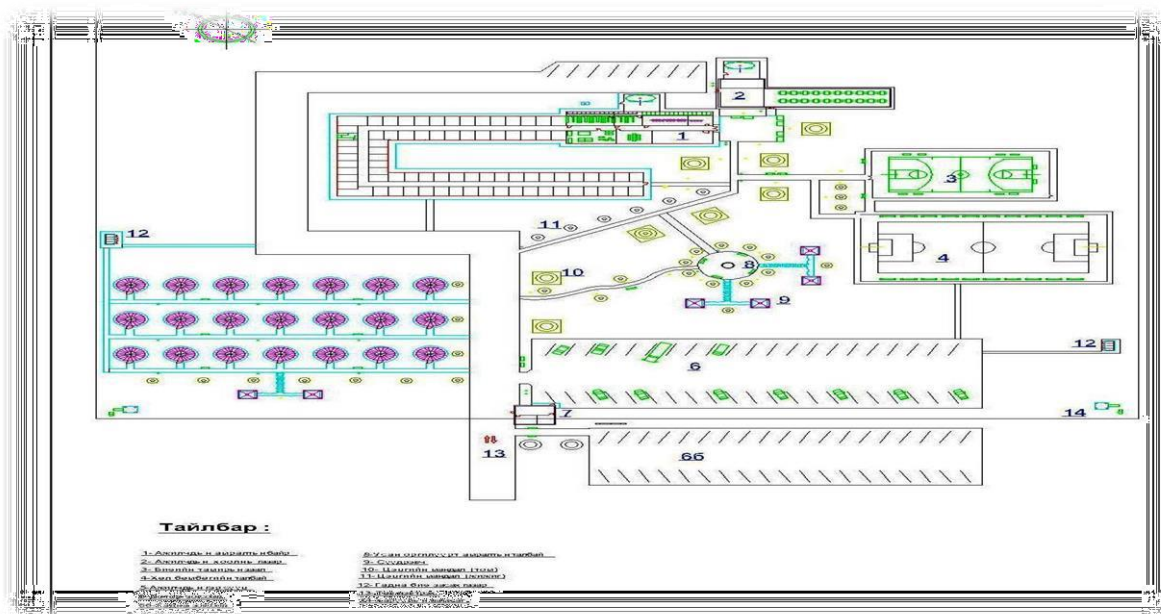
Уурхайн талбайн хэмжээнд олборлолтын үеийн элсний хаягдал бохирдол тооцсоноор, угаах элсний хэмжээ нийт 113.0 мян.м3 ба угаах элсэн дэх алтны хэмжээ химийн цэврээр 47.39 кг байна. Олборлолтын 1 жилийн хугацаанд нийт 115.0 мян.м3 элс олборлох хүчин чадалтай байна

1.4 Үйлдвэрийн ажиллах горим

Уурхай нь улирлын чанартай ажиллах бөгөөд жил бүрийн 4-р сарын эхнээс 10-р сарыг дуустал ажиллана. Уурхайн ажиллах хоног нь нийт 214 хоног байгаа бөгөөд ил уурхайн хөрс хуулалт, элс олборлолтын ажил нь 4-сараас 9-р сарыг дуустал, элс угаан баяжуулах цех нь 5-р сараас 10-р сарыг дуустал ажиллана.

Хүснэгт 3. Уурхайн ажиллах горим, жилд ажиллах хоног

№	Үзүүлэлт	Утга
1	Жилийн календарийн хоног	365
2	Жилд ногдор календарийн хоног	214
	Баяр ёслол	7
	Болзошгүй цаг агаарын хүндрэл	7
3	Жилд ажиллах хоног	200
4	Хоногт ажиллах ээлжийн тоо	2
5	Ээлжийн үргэлжлэх хугацаа, цаг	12

Зураг-4. Уурхайн тосгоны зураг

Зураг-5.Төслийн талбайн ерөнхий төрх №1

Зураг-6.Төслийн талбайн ерөнхий төрх №2

Зураг-7. Төслийн талбайн ерөнхий төрх №3

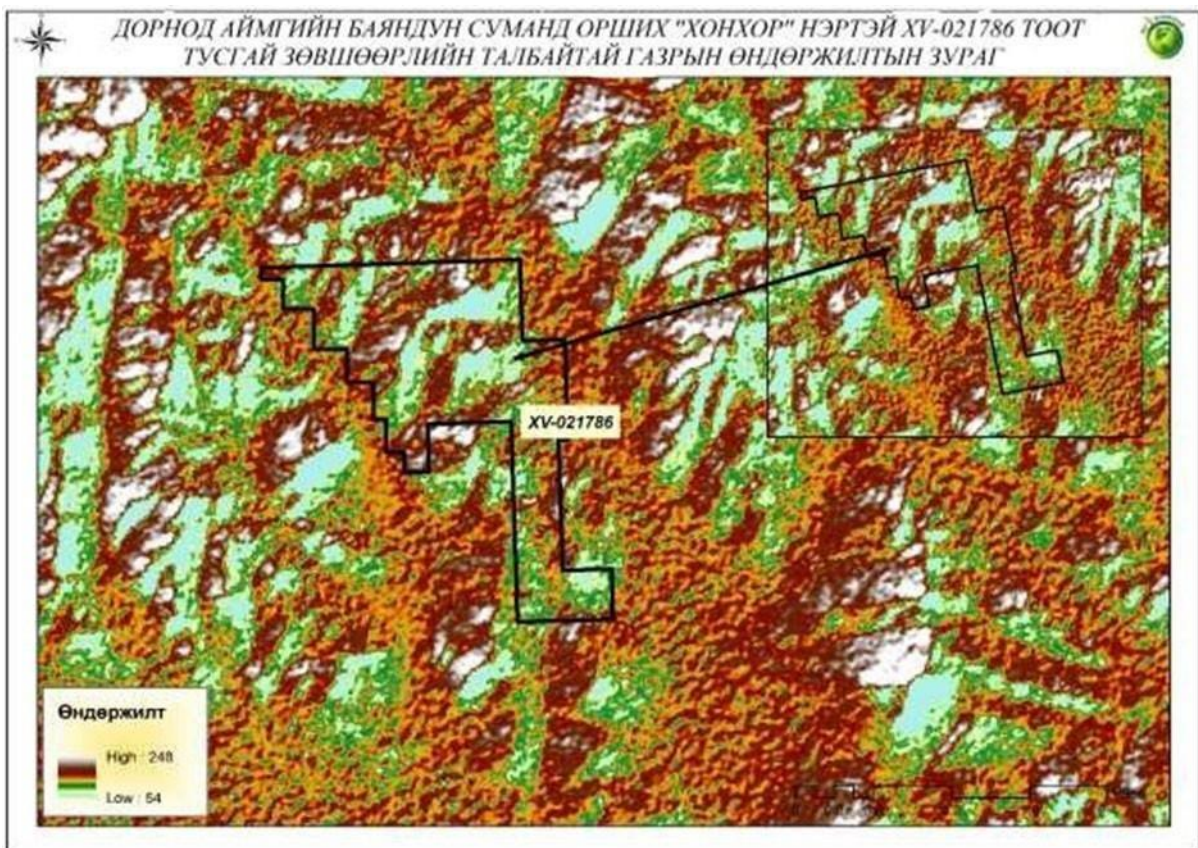

Зураг-8. Төслийн талбайн ерөнхий төрх №4

2. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

2.1 Байгаль орчны төлөв байдал

Төслийн талбай орчимд хуулиар хамгаалагдсан газар нутаг, орон нутгийн хэтийн хөгжилд ашиглахаар төлөвлөсөн газар байхгүй байна. Харин төслийн үйл ажиллагааны үр дүнд газар нутгийн эмзэг байдлаас шалтгаалж сөрөг нөлөө үүсэх, үүссэн сөрөг нөлөө хуримтлагдаж болзошгүй нөхцөлүүд байх боломжтой байна.

Зураг-9. Төслийн талбайн районы д.т.д үнэмлэхүй өндөршилтийн зураг

Төслөөс газрын гадарга, хэвлийд үзүүлэх нөлөөлөл

Ордыг 7 жалгаас олборлолт ил уурхайн ажил явагдсан. Нээлтийн ажлыг жалга-1 буюу 1-р ил уурхайгаас эхлэн ашиглаж байсан боловч цаг хугацаа оройтож эхэлсэн, технологийн хэрэгцээний усны нөөц байрлалаас шалтгаалан 9-р жалганаас эхэлсэн. Ил уурхайн ашиглалтын 2-р улиралд Жалга- 1, 3, 5,6, 7-р жалгуудыг ашиглаж нийт 139.8 мян.м3 хөрс хуулалтын ажил хийж, 53.3 мян.м3 элсийг элс баяжуулах цехийн талбайд хүргэнэ.

Ил уурхайн ашиглалтын 3-р улиралд Жалга-9 –ийг ашиглаж нийт 157.3 мян.м3 хөрс хуулалтын ажил хийж, 32.05 мян.м3 элсийг элс баяжуулан угаасан.

Агаарын чанар

Баяндун сумын уур амьсгалын олон жилийн дундаж үзүүлэлтийг Монгол улсын “Ус цаг уур, орчны судалгаа, мэдээллийн хүрээлэн” Дэлхийн цаг уурын байгууллагаас гаргасан зөвлөмжийн

дагуу Баяндун цаг уурын харуулын (ДТД-947 м) 1991-2020 оны агаарын температур, хур тунадасны стандарт нормыг цаг хугацааны сарын алхамтай тооцоолсон мэдээг ашиглав.

Судалгааны талбай орчмын газар нутаг нь ерөнхийдөө дулаан уур амьсгалтай, хур чийг багатай. Өвлийн улиралд гэнэтийн дулааралт бараг ажиглагддаггүй бол зуны улиралд гэнэтийн хүйтрэлт хааяа тохиолдоно. Агаарын температурын бас нэг онцлог бол хавар, намрын улирал богинохон, халуун хүйтний солилцоо эрс байдаг явдал юм.

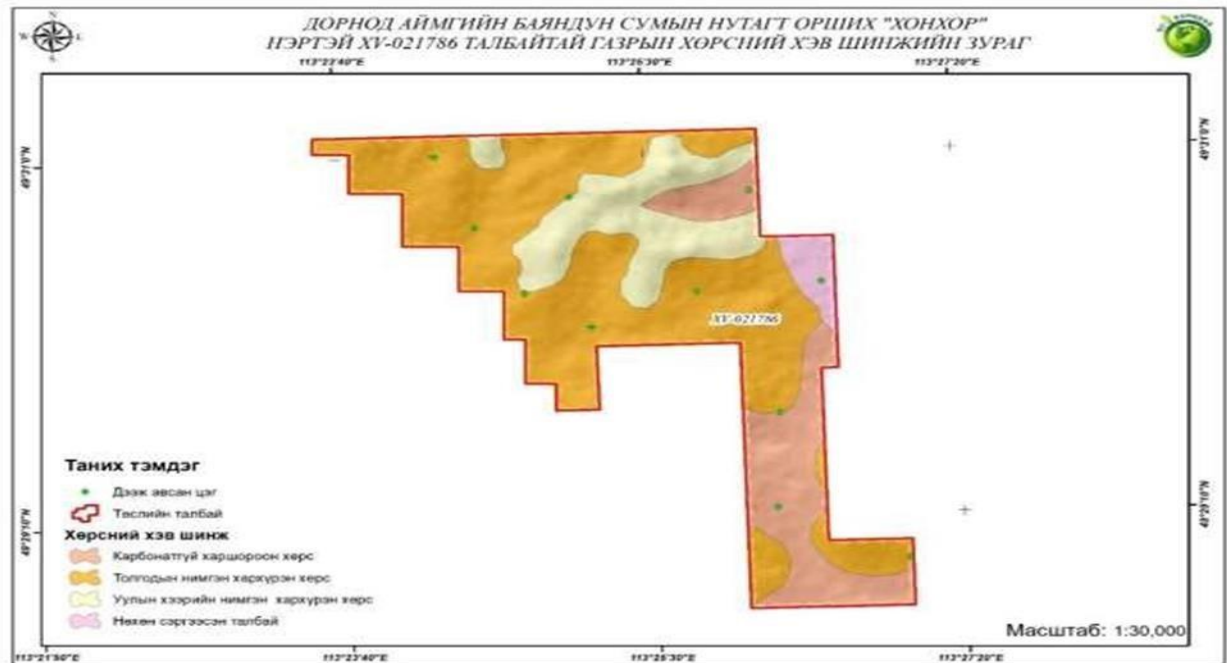
Тухайн бүс нутагт жилд орох хур тунадасны нийлбэр 161.6-555.1 мм-ийн хооронд хэлбэлзэх бөгөөд өвлийн улиралд 1.5-3.1 мм, хаврын улиралд 2.7. 37.4 мм, зуны улиралд 77.2-88.9 мм, намрын улиралд 2.3. 35.2 мм-ийн хооронд хэлбэлздэг. Хамгийн их хур тунадас 8 сард дунджаар 88.9 мм, хамгийн бага хур тунадас 2 сард дунджаар 1.5 мм орчим ордог байна.

Судалгаанд хамрагдаж буй нутагт салхины хурд жилд дунджаар 3.8м/с байсан бөгөөд хавар, намрын улиралд өсөж өвөл, зуны улиралд буурсан байна. Салхины хурдны хамгийн их утга нь 4 сард дунджаар 6.4 м/с, хамгийн бага утга нь 7 сард 1.3 м/с ажиглагдсан. Салхины зүг чиглэлийн давтагдалнь тухайн орон нутгийн физик газарзүйн тогтолцооны нөлөөлөлтэй..

Хөрсөн бүрхэвч

Дорнод аймгийн Баяндун сумын нутагт байрлах “Эм Би Эм Эс” ХХК-ийн MV- 022679 тоот тусгай зөвшөөрөл бүхий хайгуулын талбай нь Хэнтийн нурууны зүүн салбар болох Эрээний давааны нурууны салбар болох Халчиг өндөр уул 1199 м уулсын системд нам уулс, ухаа толгодын системд байрлана. Тус талбай нь байгаль-газарзүйн нөхцөлийн хувьд Монгол орны дорнод бүсийн Хэнтийн нурууны захын уулсын системд, Улз голын ус хураах талбайд багтаж, голын дэнжтэй хиллэнэ. Талбай орчны байгалийн нөхцөлийн хувьд Манжуурын хээрийн өвслөг ургамал бүхий нугархаг хээрийн хэв шинж зонхилон тархсан, нам уулын хэв шинж, уулын нуруу даган байршсан шинжтэй.

Хөрсний хэв шинж Баяндун сумын нутаг дэвсгэрээр элс, нугын давсархаг гүн цэвдэгтэй, нугын хээршмэл, нунтаг карбонатлог хар шороо, карбонатгүй хар шороон доод заагтаа нугархаг шинжтэй, нунтаг карбонатлаг нугат хүрэн, нунтаг карбонатлаг доод заагтаа нугархаг, намгийн цэвдэг зэрэг хөрс зонхилно. Хөрсний үе давхарга дунджаар 4-5 жилд нэг удаа нэвт норж, угаагдал бүхий чийгийн горим ноёрхох тул хээрийн хөрсний дээд хэсэг нь карбонатгүй байхаас гадна бүр нилдээ карбонатгүй буюу бага карбонаттай хар шороон, хар хүрэн хөрс тохиолдоно. Карбонатын давсны хуримтлал хөрсөнд нэвчиж цайвартсан гурил шиг нунтаг хэлбэртэй байхаас биш хатуурсан бөөгнөрлүүд үүсэхгүй. Зөвхөн сайр чулуунуудын доод талд карбонатын хатуу өнгөр дарайж тогтдог. Салхины нөлөө хүчтэй харгайгаар хөрсний гадарга дээр сайр чулуурхаг ба элсэн хучаас үүсгэдэг.

Зураг-10. Төслийн талбайн хөрсний хэв шинж

Хөрсний дээж цуглуулалт.Төсөл хэрэгжих талбайн зонхилох хөрсний хэв шинжийг илрүүлэх судалгаанд талбайн хөрсний суурь зураг мөн хөрсний үе давхаргыг ил гаргасан морфологи зүсэлт гүйцэтгэн, хими, физик шинж чанарыг тодорхойлох зорилгоор лабораторийн задлан шинжилгээ зориулж үе давхарга тус бүрээс дээж авдаг. Судалгааны талбайд хөрсний зүсэлт гүйцэтгэх, дээж авалт, тээвэрлэлт хадгалалтыг гүйцэтгэхдээ Монгол улсын стандарт “MNS3298-90: Хөрс. Шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагууд”, МУ-ын стандарт MNS2305-94: Хөрс. Дээж авах, савлах, тээвэрлэх журам” зэрэг холбогдох журам, стандартад заасан арга хэмжээг авч хэрэгжүүлсэн. Хөрсний зонхилох тархсан хэв шинжийг илрүүлэх зорилгын хүрээнд төслийн талбайн хүрээнд урьдчилсан агаар, сансрын зураглалын судалгаа гүйцэтгэн, судалгааны талбайн хэмжээнд газар ашиглалт, зонхилох хөрсний тархалтыг хил заагийг ялган тодорхойлж, тухайн хөрсний хэв шинжийн тархалтын цэгийн хамгийн боломжит цэгээс хөрсний гар өрөм болон шугамашиглан, 0-20 см гүнтэй өнгөн хөрсний 300гр дээж цуглуулсан. Лабораторийн задлан шинжилгээнд зориулсан дээжний байршлыг газар ашиглалт, зонхилох хөрсний тархалт, хөрсний эвдрэлийн байдлуудыг харгалзан сонгосон.

3. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ

“Эм Би Эм Эс” ХХК нь алтны шороон ордын үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг хамгийн бага түвшинд байлгах улмаар үүссэн сөрөг нөлөөллийг бууруулах, болзошгүй аюул эрсдэлийг гаргахгүй байх тал дээр зорилт тавин ажиллаж байна.

Хүснэгт 4. Тухайн жилийн төлөвлөгөөний гол зорилт

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилан тооцсон төсөв	Хэрэгжүүлэх хуваарь 2024 он			Хариуцсан албан тушаалтан
			Сар 08	Сар 09	Сар 10	
	1	2	3	4	5	6
1	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө болон биелэлт батлуулах	-	захиалга	хүлээлцэх		Байгаль орчны мэргэжилтэн
2	Ус ашиглуулах дүгнэлт, гэрээ, зөвшөөрөл байгуулах	-	захиалга	хүлээлцэх	хүлээлцэх	Байгаль орчны мэргэжилтэн
3	Аюултай болон энгийн хог хаягдал зайлуулах гэрээ байгуулах	-	захиалга		хүлээлцэх	Байгаль орчны мэргэжилтэн
4	Гамшиг болон эрсдлийн үнэлгээ батлуулах	-	захиалга		хүлээлцэх	Байгаль орчны мэргэжилтэн
5	Галын дүгнэлт гаргуулах	-	захиалга		хүлээлцэх	Байгаль орчны мэргэжилтэн
	Нийт	-				

4.СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Эм Би Эм Эс” ХХК нь алтны шороон ордын үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг хамгийн бага түвшинд байлгах улмаар үүссэн сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ.

Хүснэгт 5. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Сөрөг нөлөө үүсгэх хүчин зүйл	Байгалийн бүрдэл хэсэг	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлэх цар хүрээ	Зардал сая.төг (Эхний жил)	Зардал сая.төг (1 жил)	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримталсан стандарт, аргачлал, биелэлт
Үйл ажиллагааны үе шатанд	Агаарын чанар	<ul style="list-style-type: none"> Ордыг ил аргаар олборлох үйл ажиллагааны үед тоосжилт бий болох 	<ul style="list-style-type: none"> Зам талбай, овоолго, тоос босох гадаргууг усалгаа хийх, тусгай материал тороор хучих, ургамалжуулах зэргээр тоосжилт бууруулах арга хэмжээ авах 	Уурхайн талбайд	500.0		Төслийн хугацаанд	Агаарын чанарын шинжилгээ хийсэн
	Гүний ус	<ul style="list-style-type: none"> Шатах тослох материал алдагдах үед авах яаралтай арга хэмжээг урьдчилан тодорхойлж урьдчилан сэргийлэх 	<ul style="list-style-type: none"> Худгийн эргэн тойрон хамгаалалтын бүс тогтоох, хамгаалалтын байгууламжийг сэргээх Spill kit асгаралтын иж бүрдэл байрлуулах https://hsct.mn/ 	Төслийн хүрээнд	500.0		Нэг удаа	MNS 2662-2002
	Хөрсөн бүрхэвч	<ul style="list-style-type: none"> Техникийн нөхөн сэргээлтийг арга зүйн дагуу хийгээгүй тохиолдолд хөрсөн бүрхэвч доройтох, нөхөн сэргэх чадвараа алдах 	<ul style="list-style-type: none"> Техникийн нөхөн сэргээлтийг чанартай хийх 	Уурхайн талбайд		Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөнд тусгасан		Төлөвлөгөөний дагуу нөхөн сэргээлт хийсэн
	Ургамалан нөмрөг	<ul style="list-style-type: none"> Уурхайн ажиллагаанаас үйл ургамалан бүрхэвч доройтох 	<ul style="list-style-type: none"> Шимт хөрсний овоолгыг стандартын дагуу байгуулах, хамгаалах 	Уурхайн талбайд		Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөнд тусгасан		MNS 5918:2008

Хүснэгт 6. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Сөрөг нөлөө үүсгэх хүчин зүйл	Байгалийн бүрдэл хэсэг	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлэх цар хүрээ	Зардал сая.төг (Эхний жил)	Зардал сая.төг (1 жил)	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал	
	Амьтны аймаг	<ul style="list-style-type: none"> Уурхайн ухааш болон уурхайн талбайд зэрлэг амьтад нэвтрэх, улмаар нүх рүү унаж гэмтэх, хог хаягдлаас хордох Нөхөн сэргээлтийг журмын дагуу хийгээгүйгээс амьдрах орчин доройтох Уурхайн ажилчид хууль бусаар амьтан агнах үйлдэл гаргах 	<ul style="list-style-type: none"> Уурхайн овоолго болон ухашын гадуур хамгаалах хайс, тор татах Ажилчдад амьтны тухай хууль, байгаль хамгаалах талаар сургалт хийж байх 	Уурхайн талбай, баяжуулах үйлдвэрийн орчимд	Урсгал зардлаар		Төслийн хугацаанд	<ul style="list-style-type: none"> Амьтны тухай хууль 	
		<ul style="list-style-type: none"> Амьтан хамгаалах 	Шувууны шувууны суулт 2 ширхэг /үүр/ суурилуулах	Уурхайн ухааш, баяжуулах, зогсоол орчимд	100.0	100.0	2 удаа	Амьтны тухай хууль	
Нийт					1100.0 (Нэг сая нэг зуун мянган төгрөг)				

5.НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 7. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
							давтамж	
	1	2	3	4	5	6	7	8
								MNS 5917 : 2008
1	Техникийн нөхөн сэргээлт-гадаад овоолго --Өөрийн техниктэй	-	га	3.68		50000	-	3.68 га талбайд дотоод овоолгоор нөхөн сэргээлт хийж буцаан дүүргэсэн.
	Техникийн нөхөн сэргээлт-дотоод овоолго -Өөрийн техниктэй	3.41 га талбай хамарна. Олборлолтын үед дотоод овоолго үүсгэж явна						NS 5917 : 2008
2						Үйлдвэрлэлийн зардалд шингэсэн		9-р жалгын 3.38 эвдрэлд талбайг оруулснаас 3.68 талбайг нөхөн сэргээлээ.
			га	3.68			2024 он	
		Төслийн талбайд салхин доод талдаа модоор хашлага хийх (Тайлбар: “Улаанбаатар хотын 2014 онд тарилтад тэнцэх мод сөөгийн тарьц, суулгацын ААНБ-ын судалгаа” “Тоонот байгаль”						
		ТББ-ын үнийн дүнгээр авав.)						
3						100ш х 5000Т		

“Эм Би Эм Эс” ХХК-ийн Дорнод аймгийн Баяндун сумын нутагт MV-022679 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Цагаан чулуут худаг, Цагаан чулуут хоолойн дунд байрлах 1-12 дугаартай жалгууд дахь алтны шороон ордын 2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө биелэлтийн тайлан

	Тэрбум мод тарих		ширхэг	100	5000	500	2024 он	-Баяндун сумын төвийн ойролцоо 100 ширхэг мод тарьсан.
								MNS 5914: 2008
4.	Биологийн нөхөн сэргээлт-шимт хөрс	1.6 га газарт шимт хөрсний овоолго үүсгэнэ	га	0	0	0	2024 он	3.65 га талбайд шимт хөрсний нөхөн сэргээлт хийсэн.
	Нийт					50,000.00		

1. Техникийн гадаад овоолго 0.5 га-д овоолго үүсгэж буцаан дүүргэж нөхөн сэргээлт хийсэн.

2. Техникийн нөхөн сэргээлт.

Талбайн эхний жил олборлолт жалга-1-с эхлэн байсан боловч 9 сард үйл ажиллагаа эхэлсэн тул Жалга-9с эхэлсэн. 2024 онд тус жалгын эвдрэлд орсон 3.69 талбайгаас 3.68 га-д дотоод овоолгоор техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн.

Зураг-11. Нөхөн сэргээлт хийхийн өмнө

Зураг-12. Техникийн нөхөн сэргээлт 2-С,3-С,4-С блокууд

3. Тэрбум модны хүрээнд сумын төвийн Наранбулагийн ойролцоо 100 ш мод тарьсан.

ДОРНОД АЙМАГ
БАЯНДУН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
4 дүгээр баг, Наран, Баяндун сум, 21120
Утас: 99561925
Цахим шуудан: bayandun.zdtg@gmail.com
Цахим хаяг: Bayandun.dornod.gov.mn

2024. 10. 24 № 1/278
тантай _____-ны № _____-т

ТОДОРХОЙЛОЛТ

Тус сумын нутагт орших “Хонхор” нэртэй MV-022679 тоот хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн талбайг эзэмшдэг “Эм Би Эм Эс” ХХК нь 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний дагуу сумын мод үржүүлгийн талбайд 100 ширхэг мод тарьсан нь үнэн болно.

ЗАСАГ ДАРГЫН
ОРЛОГЧ Б. БАТЖАВ

Зураг-13. Мод тарьж буй үйл явц, тод тарьсан тодорхойлолт

4. Биологийн нөхөн сэргээлт ба шимт хөрсний нөхөн сэргээлт

Төслийн эхний жилд биологийн нөхөн сэргээлт хийгдэхгүй. Шимт хөрсний нөхөн сэргээлт уулын ажил явагдаж эхлэхээс өмнө экскаватор бульдозерын хослолоор блокийн 2 талд овоолго үүсгэн буцаан шимт хөрсөөр хучсан.

Зураг-14. Шимт хөрсний овоолго үүсгэсэн байдал

6. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 8. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний биелэлт

№	Дүйцүүлэн хамгаалах зорилт	Хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1		2	3	4	5	6	7	8
3	Булагийн эх хамгаалах	Сумын төвд “Наранбулаг” эхийг хамгаалах зорилгоор Эко хашаа 200 метр байгуулах – Орон нутгийн саналаар	метр	200	-	14500.0	2024 онд	-Сумын төвийн хогийн цэгт шинээр нүх ухах, зам засварын ажил болон байгалийн давагдашгүй хүчин зүйлүүд болох гал түймрийн аюулын үед малчин айл өрхийн хашаа саравч, гэр оронг техник хэрэгсэл гарагж хасгаалсан.
	Нийт					-*-		

Биологийн янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд сумын хогийн цэгт шинээр нүх гаргаж, хогийн цэгийг хог хаягдал дүүрч байгальд хийсэж хор хохирол учруулахаас сэргийлж хамгаалах далан байгуулж техникээр гаргаж ажилласан.

Зураг-15. Хог хаягдлын гэрээ

<p>2024.09.06</p> <p>ХОГ ХАЯГДАЛ ХҮЛЭЭЖ АВАХ ГЭРЭЭ</p> <p>Нэг. Ерөнхий зүйл</p> <p>1.1 Энэхүү гэрээний зорилго нь: Сумын нутаг дэвсгэрт алт олборлолт, хайгуулын үйл ажиллагаа явуулж байгаа ХХК-ийн ахуйн болон бусад хог хаягдлыг сумын төвлөрсөн хогийн цэгт хүлээж авах, устгах талаар компанитай харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр гэрээг байгуулах, гэрээнд заасан хугацаанд төлбөрийг төлөх болон ажлын уялдааг сайжруулж хариуцлагыг дээшлүүлэхэд оршино.</p> <p>1.2 Энэхүү гэрээний эрх зүйн үндэслэл нь Хог хаягдлын тухай хуулийн 8.5.2, 8.5.3, 9.2.3, 9.2.8, 11.1.2 дэхь заалтууд, Сумын ИТХурлын үнэлгээ тогтоосон шийдвэр</p> <p>Хөрө: Гэрээ байгуулагч талууд.</p> <p>Нэг талаас: Түргэн багийн байгаль хамгаалагч Т.Ганбаатар</p> <p>Нөгөө талаас /Сарт Түргэн Хонгор/ ХХК-ыг төлөөлж Д.Даваажаргал нар Сумын ИТХурлын тэргүүлэгчдийн 2021 оны 05 дугаар сарын 06-ны өдрийн дугаар 19 тоот тогтоолоор ХХК-ын хүний тоо 14 ажиллах 45 хоног 1 тэвш хогийг 100000 төгрөгөөр үнэлсэн шийдвэр зэргийг харилцан зөвшөөрч, тохиролцсоны дагуу энэхүү гэрээг 2024 оны 09 дүгээр сарын 06 -ны өдрөөс 2024 оны 10 дугаар сарын 21 - ны өдөр хүртэл байгуулав.</p> <p>Хаях хогны хэмжээ 2 тэвш- үнэ - 200000 төгрөг</p> <p>Гурав. Компанийн эрх, үүрэг.</p>	<p>Гурав. Компанийн эрх, үүрэг.</p> <p>3.1. Компани нь ахуйн хог хаягдлыг өөрийн унаа, зардлаар сумын төвлөрсөн хогийн цэгт авчирч байгаль хамгаалагчийн хяналтан доор төвлөрүүлэх.</p> <p>3.2. Төрийн байгууллагаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг шаардах.</p> <p>3.3. Гэрээнд заагдсан хугацаанд мөнгөн төлбөрөө төлөх</p> <p>Дөрөв: Төрийн байгууллагын бүрэн эрх</p> <p>4.1. Гэрээний дагуу хог хаягдлаа сумын төвлөрсөн хогийн цэгт авчраагүй, хог шатаасан зэрэг бусад зөрчил гаргасан тохиолдолд зөрчлийг арилгуулах шаардлага тавих.</p> <p>4.2. Түргэн багийн байгаль хамгаалагч тус компанийн хог хаягдлыг хяналтан дорро устгуулах, булшлуулах, бүртгэл хөтлөх, хураамжийн хэрэгжилтэнд хяналт тавих</p> <p>Тав: Бусад зүйл:</p>	<p>5.1. Гэрээнд заасан болон бусад зүйлсийн талаар маргаан гарвал талууд харилцан зөвшилцөх замаар асуудлыг шийдвэрлэх.</p> <p>5.2. Энэхүү гэрээ нь гэрээний хугацаа дуусахаас 10 хоногийн өмнө эсвэл гэрээг талууд харилцан зөвшилцөж хугацаанаас өмнө цуцлахаар саналыг бичгээр мэдэгдэнэ.</p> <p>5.3. Тухайн жилд тооцогдсон мөнгөн дүнгийн баримт, хог хаягдлын бүртгэл зэрэг нь гэрээний салшгүй нэг хэсэг болно.</p> <p>Зургаа: Гэрээ байгуулсан:</p> <p>Төрийн байгууллагыг төлөөлж Байгаль хамгаалагч Т.Ганбаатар/ Харилцах утас 89851193 Хаяг Баяндун сум.</p> <p>“Сарт Түргэн Хонгор” ХХК-ыг төлөөлж Уурхайн дарга Д.Даваажаргал. Харилцах утас: 99128056 Баяндун сум, Түргэн баг</p>
---	--	---

---

7. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Төслийн ашиглалтын нөлөөллийн бүсэд малчдын хаваржаа болон зуслан, намаржаа байхгүй.

8. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Төслийн хэрэгжилтийн явцад ямарваа нэгэн түүх соёлын дурсгалт зүйл олдох үед холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу засаг захиргааны байгууллага болон холбогдох байгууллага болох ШУА-ийн Түүхийн хүрээлэнд даруй мэдэгдэж төслийн үйл ажиллагааг түр хугацаагаар зогсооно.

9. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хүснэгт 9. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал,	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг	
			цар, хэмжээ		мян.төг			Нийт зардал, төг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Ажилчид болон үйлчлүүлэгчийн бие өвдөх, халдварт өвчин гарах	Ажилчдын эрүүл мэндийн үзлэг	Нийт ажилчид	74	100	Дотоод төсөв	Жилд 1 удаа	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай 2022-11-11 нэмэлт
2	Гал түймэр гарах	Гал унтраах хэрэгслээр уурхайн кемпийг бүрэн хангах арга хэмжээ авах, галыг унтраах талаар тодорхой түвшинд бэлтгэлийг хангуулах арга хэмжээ зохион байгуулах /, утааны мэдрэгч, гал гарсан тохиолдолд ашиглах зориулалттай галын автомат гидрант, аврах шат, хаалга, тэдгээрийн байршлын тойм зураглал, яаралтай мэдээлэл дамжуулах цахилгаан холбоо зэргээр бүрэн тоноглох/	Нийт ажилчид	74	10	740	2024 онд	Гал түймэр гарахаас сэргийлж, галын аюулын үед авах зөвлөмжийг ажилчдад өгч, гал унтраах хэрэгслийг кемп байрлуулан, галын зурвас зогон татан ажилласан. Мөн хээрийн түймэр гарсан үед ард иргэдийн амь нас, эрүүл мэнд, эд хогшил хашаа хороог хамгаалж ажилласан.
	Нийт					740.00		

1. Ажилчдын эрүүл мэндийн үзлэг. Ажилчдыг ажилд өмнө биеийн байдал, эрүүл ахуйн үзлэг хамруулсан.
2. Гал унтраах хэрэгслээр уурхайн кемпийг хангах. Хийгдсэн ажил: Гал унтраагуур, үлээгүүр, цохиур бэлдэж уурхайн кемпийг гал гарах салхины дээд талд шороогоор зогон хамгаалалтын бүс татсан.

10.ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 10. Хог хаягдалын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг арилгах, нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах аргачлал, биелэлт
1.	Ахуйн	Хог хаягдал хадгалах зориулалтын цэгт хогийн саавыг 3-аас доошгүй төрлөөр ялгаж хаях	Хог хаягдлын цэг	-	100.0	3	300.0	2024 оны 10 сард	Хог хаягдлын тухай шинэчилсэн хууль 2017.05.12
2.	Үйлдвэрийн	Уул уурхайн олборлолтын талбайн орчинд болон хариуцан хамгаалах талбайн орчинд хогийн сав байрлуулах. Байр сууцбүрт орчинтойгоо зохицсон материал, өнгө үзэмж бүхий хогийн савтай байх	Уурхайн тосгон	-	-	-	Дотоод төсөв	2024 оны 10 сард	
3.	Аюултай	Нэг удаагийн хэрэглээний зүйлээс татгалзаж, дахин ашиглах, Аюултай хог хаягдал аккумулятор, ашигласан тос маслыг цуглуулах тусгай хаягдлын цэг бий болгох	Хог хаягдлын цэг	-	-	-	Дотоод төсөв	2024 оны 10 сард	
	Нийт						300.0		

Төслийн үйл ажиллагаанаас гарах хог хаягдлыг эх үүсвэрээр нь барилгын болон ажилчдын буюу ахуйн гэж хоёр ангилна. Шинж чанараар нь хатуу, шингэн, хий гэж хувааж болно.

Хийгдсэн ажил:

Ахуйн хог хаягдлыг хатуу хог хаягдал, хуванцар хог хаягдал гэж ялгаж хогийн саванд хурааж хогийн цэгт тээвэрлэн хаясан.

Үйлдвэрийн хог хаягдал: уул уурхайн олборлолтын талбайд хогийн цэг байршуулж, сууц бүрд хогийн сав байрлуулж ажилласан.

Аюултай хог хаягдал: Ашиглалтаас гарсан аккумуляторыг хоёрдогч түүхий эд авах цэгт тушааж ашигласан тос маслог цуглуулах тусгай цэг байгуулсан.

Хог хаягдал түүнийг цэвэрлэх, зайлуулах болон зохицуулах хэлбэр:

- Ахуйн болон үйлдвэрийн хог хаягдлыг орон нутгийн нэгдсэн хогийн цэгт нийлүүлэх талаар гэрээ байгуулж, холбогдох татвар хураамжийн төлбөрийг төлсөн
- Ангилсан хог хаягдлаас боломжтой хэсгийг хоёрдогч түүхий эдийн цэгүүдэд тушаасан.
- Шатах тослох материалын сав, ахуйн цэвэрлэгээ, ариутгалын бодисын сав, баглаа боодлыг мөн тусад нь цуглуулсан.

11. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Хүснэгт 11. Орчны хяналт шинжилгээ

№	Хянах үзүүлэлтүүд	Хяналт шинжилгээ хийх байршил	Хяналтын давтамж	Шаардагдах зардал (урьдчилсан мян.төг)	Баримтлах арга, аргачлал, стандарт, шаардлагууд
1	Агаарын чанар: Агаарын тоосны (TSP, PM ₁₀ , PM _{2.5}) шинжилгээг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх Агаарын бохирдлын (NO ₂ , SO ₂ , CO, Тоос) шинжилгээ хийлгэж байх. БОШТЛ-ын багажаар.	Төслийн талбайн авто зогсоол, Ухашны салхин доод талд	Тоосны хяналт: Төслийн талбайд 2 цэгт 1 удаадаа Өдөрт 2 удаа Агаарын найрлага: буюу жилд 1 удаа 7 сард	Шинжилгээний зардал 1 удаагийнх 30.0 х өдөрт 2 удаа х 2 цэг х 1 удаа = 120.0 төгрөг зарцуулна.	MNS 4585-2007 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага, MNS 3384:1982 Сорьц авахад тавих ерөнхий шаардлага, MNS 4048:1988 Тоосны хэмжээг тодорхойлох жингийн арга MNS 0017-2-5-11:1988 Агаар дахь азотын давхар ислийн хэмжээг тодорхойлох фотоколориметрийн арга, MNS 5013:2009 Бензин хөдөлгүүртэй автомашин. Утааны найрлага дахь хорт бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ ба хэмжих арга, MNS 5014:2009 Дизель хөдөлгүүртэй автомашин. Утааны тогтолжилтын зөвшөөрөх дээд хэмжээ ба хэмжих арга

Дорнод аймгийн Баяндун сумын нутагт MV-022679 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Цагаан чулуут худаг, Цагаан чулуут хоолойн дунд байрлах 1-12 дугаартай жалгууд дахь алтны шороон ордын 2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

2	Усны хяналт шинжилгээ: Усны чанар: рН, ууссан нийт давс (жингийн аргаар), нийт хатуулаг (CaCO ₃), Ca, Mg, Na, K, SO ₄ , NO ₂ , NO ₃ , NH ₄ , As, Cd, Cu, Hg, Pb, Zn, Cr, Fe, Ni, үнэр, өнгө, нүүрсустөрөгчид (нефть бүтээгдэхүүний бохирдол)	Худаг: Унд ахуйн усыг хангаж буй гүний худгаас Хаягдлын сан	Жил бүр 7 сард	жилд 2цэг (25+85.0) = 110.0 “Нарт шүүн лаборатори”-ийн 2024 оны тариф	MNS (ISO) 4867:1999 Усны чанар. Дээжийг боловсруулах, хадгалах зөвлөмж MNS 4586:1998 Усан орчны чанарын үзүүлэлт. Ерөнхий шаардлага MNS (ISO) 5667-14:2000 Гадаад орчны уснаас сорьц авах болон тээвэрлэх, гарын авлагын зөвлөмж MNS 13.060.50 Усны чанарын стандарт MNS 0900 : 2010 Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, түүнд тавих хяналт
	Усны түвшин (газрын гадаргаас доош, м-ээр)	Унд ахуйн усыг хангаж буй гүний худагт	Ус ашиглахаас өмнө нэг удаа, ус ашиглах явцад сар бүр, ашиглалт дууссаны дараа нэг удаа	-	
3	Хөрсний төлөв байдал, бохирдол: Хөрсний морфологи бичиглэл, рН, цахилгаан дамжуулалт, давс %, ялзмагийн агууламж %, шим тэжээлийн элемент (NO ₃ , P ₂ O ₅ , K ₂ O), хөрсний механик бүрэлдэхүүн, нүүрс устөрөгчийн нэгдлүүд, кадми, хром, кобальт, зэс, хар тугалга, мангани, никель, цайр	Төслийн талбайн хог хаягдлын цэг болон ариун цэврийн байгууламжийн цэгт хөрсний хүнд металл болон эрүүл ахуйн бактерийн холимог дээж авах ШТС болон автомашиг зогсоол хөрсний хүнд металлын дээж Шимт хөрс Биологийн нөхөн сэргээлтийн дараа хөрсний агрохими	Төслийн үйл ажиллагаа дуусахаас өмнө 1 удаа, Жил бүр 7 сард	Нийт 3 цэгт, нийт 3дээж = 125.0 /Хөрсний химийн шинжилгээ 1дээж- 25.0₯, хүнд металлын шинжилгээ 1дээж – 25.0₯, бактериологи 1дээж – 90.0₯/ “Нарт шүүн лаборатори”-ийн 2024 оны тариф	MNS 3307:1991, MNS 3308:1991 Хөрс. Хөрсний химийн элементүүдийн нийт хэмжээг тодорхойлох арга, MNS 3309:1991 Хөрс. Хөрсний хялбар уусдаг давсны химийн найрлагыг тодорхойлох арга, MNS 3675:1984 Хөрсний органик бодисын хэмжээг тодорхойлох лабораторийн арга, MNS 4006:1987 Хөрс. Хөдөлгөөнт фосфор, калийг тодорхойлох Мачигины арга MNS 3298:1991 Хөрс. Шинжилгээнд дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлага MNS ISO 11047:2001 Хөрсний чанар. Хөрсний усан орчны хандмалд кадми, хром, кобальт, зэс, хар тугалга, мангани, никель, цайрыг тодорхойлох. Дөлний болон цахилгаан дулааны атомын шингээлтийн спектрометрийн арга MNS 3675:1984 Хөрсний органик бодисын хэмжээг тодорхойлох лабораторийн арга
	Төслийн байгаль орчны хяналт шинжилгээний ажлын тухайн жилийн нийт зардлын дүн				355.0

№	Шинжилгээ авах байршил	Мониторингийн цэг
Агаарын сорьц шинжилгээ		
1	Байгалиараа эрүүл талбай	113° 24' 15.110" E 49° 31' 0.305" N
2	Тээврийн зам орчимд	113° 26' 31.808" E 49° 30' 20.297" N

3. Хөрсний дээжийг төслийн талбайн хог хаягдлын цэгээс болон ариун цэврийн түр байгууламжийн цэгээс ахуйн бактерийн дээж, ШТС-ийн цэгээс хүнд металлын дээж, Шимт хөрснөөс агрохимийн дээж авч шинжилгээнд өгсөн. Шинжилгээний хариуг хавсралтаар оруулав.

3	Кемп орчимд	113° 25' 2.927" E 49° 30' 47.270" N
Усны шинжилгээ		
7	Худаг	106°34'10.19"E 49°12'57.52"N

Агаар усны дээжийг Дорнод аймгийн ЦУОШГ-ын мэргэжилтнээр уурхай менежментийн төлөвлөгөөний дагуу усны дээжийг 2 цэгээс, агаарын дээжийг 3 цэгээс шинжилгээ авсан.

1. Хөрсний дээжийг карьер, ШТС, шимт хөрснөөс дээж шинжилгээнд хамруулсан.

2. Агаарын чанарын шинжилгээг төслийн талбайн автозогсоолийн доор болон ухашны салхины доод талд шинжилгээг авсан. Шинжилгээг хавсралтаар оруулав.

3. Усны чанарын шинжилгээг ундны усны худагас болон хаягдлын сангийн нуураас дээж авч шинжилгээнд өгсөн.

Шинжилгээний хариуг хавсралтаар оруулав.

Зураг-16. Усны, хөрсний шинжилгээний хариу

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Дорнод аймаг Харлан сум 11 дүгээр баг
Утас: 7058-3087, 70583178
E-mail хаяг: domodosh@gmail.com

Сорьцын дугаар: 2024/71
Дээж ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "ЭМ БИ ЭМ ЭС" ХХК
Дээж авсан цаг : Хурдлийн ус
Дээж авсан хүний нэр, албан тушаал : Г.Баасанжав Лабораторийн инженер
Дээжийн тоо, төрөл : 1, ус
Дээж авсан огноо : 2024.10.16
Шинжилгээ хийж дууссан огноо : 2024.10.31
Шинжилгээ хийсэн албан тушаалтан : 05
Хуудасны тоо : 1/1

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

д/д	Шинжилгээ хийсэн элементүүд	Нэгж	Үр дүн	MNS 0900:2018
1	Усны температур	T ^o C	3.0	20.0
2	Устөрөгчийн илтгэгч-pH		7.96	6.5-8.5
3	Усны булингар	FNU	3.7	5.0
4	Перманганат	мГО/л	1.4	
5	Жинлэгдэгч бодис		11.4	
6	Кальци		77.8	100
7	Магни		37.2	30
8	Натри+Кали		-	
9	Хлорид		8.5	350
10	Сульфат		44.2	500
11	Гидрокарбонат	мг/л	322.1	
12	Аммонийн ион /NH ₄ ⁺ /		0.0	1.5
13	Нитритийн ион /NO ₂ ⁻ /		0.010	1.0
14	Нитратын ион /NO ₃ ⁻ /		0.97	50.0
15	Фосфор		0.018	3.5
16	Фтор		0.21	0.7-1.5
17	Төмөр /нийт/		0.02	0.3
18	Хатуулаг	мг-экв	6.9	7.0
19	Цахилгаан дамжуулах чанар-ЕС	мСм/см	0.72	1.0

Лабораторийн эрхлэгч: Хянаж баталгаажуулсан ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ / Б.Гүнчинсүрэн/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн дээжинд хүчинтэй

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Дорнод аймаг Харлан сум 11 дүгээр баг
Утас: 7058-3087, 70583178
E-mail хаяг: domodosh@gmail.com

Сорьцын дугаар: 2024/70
Дээж ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "ЭМ БИ ЭМ ЭС" ХХК
Дээж авсан цаг : Карьерын ус
Дээж авсан хүний нэр, албан тушаал : Г.Баасанжав Лабораторийн инженер
Дээжийн тоо, төрөл : 1, ус
Дээж авсан огноо : 2024.10.16
Шинжилгээ хийж дууссан огноо : 2024.10.31
Шинжилгээ хийсэн албан тушаалтан : 05
Хуудасны тоо : 1/1

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

д/д	Шинжилгээ хийсэн элементүүд	Нэгж	Үр дүн	MNS 6148:2010
1	Усны температур	T ^o C	-	
2	Устөрөгчийн илтгэгч-pH		8.19	6.5-8.5
3	Усны булингар	FNU	-	
4	Перманганат	мГО/л	1.1	
5	Жинлэгдэгч бодис		21.2	
6	Кальци		61.3	
7	Магни		1.4	
8	Натри+Кали		-	
9	Хлорид		5.7	350
10	Сульфат		52.7	500
11	Гидрокарбонат	мг/л	297.7	
12	Аммонийн ион /NH ₄ ⁺ /		0.01	3.0
13	Нитритийн ион /NO ₂ ⁻ /		0.039	1.0
14	Нитратийн ион /NO ₃ ⁻ /		1.02	50.0
15	Фосфор		0.008	3.5
16	Фтор		0.46	1.5
17	Төмөр /нийт/		0.02	0.30
18	Хатуулаг	мг-экв	3.18	
19	Цахилгаан дамжуулах чанар-ЕС	μS/cm	633.0	

Лабораторийн эрхлэгч: Хянаж баталгаажуулсан ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ / Б.Гүнчинсүрэн/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн дээжинд хүчинтэй

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР БАЙГАЛЬ ОРЧИН ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж, Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Улаанбаатар хот
Утас: 11-341818 И-мэйл: bohzi@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2024/81-1-813
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Эм Би Эм Эс" ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : 88055177
Сорьцын тоо, төрөл : 3 хөрсний сорьц
Сорьц авсан огноо : 2024.10.28
Сорьцын тодорхойлолт : Дорнод аймаг Баяндун сум Хонхор талбай
Шинжилгээний аргын стандарт : САЗ А01:2022
Шинжилсэн огноо : 2024.11.29
Хуудасны тоо : 1/1
Үр дүн

№	Сорьц авсан цэгийн нэр	Кадмын (Cd)	Хар тугалга (Pb)	Мөнгөн ус (Hg)	Хром (Cr)	Цайр (Zn)	Зэс (Cu)	Стронци (Sr)
1	Карьер	<0.05	18	<0.005	32	41	27	768
2	Шимт хөрс	<0.05	9	<0.005	<0.5	<0.5	28	854
3	Шатахуун түгээх	<0.05	46	<0.005	<0.5	29	30	467
MNS 5850:2019/ ЗДХ/		3	100	2	150	300	100	800

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: Шинжээч Д.Баярхулан
Хянаж баталгаажуулсан: БОШ-ний хэлтсийн дарга Б.Бархасрагчаа
Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй

12. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 12. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилан тооцсон төсөв	Хэрэгжүүлэх хуваарь			Хариуцсан албан тушаалтан	Тайлбар
			2024 он				
			Сар 08	Сар 09	Сар 10		
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө болон биелэлтийн тайланг хугацаандаа танилцуулах, батлуулах	-	захиалга	Явцтай танилцах	хүлээлцэх	Гүйцэтгэх захирал	АБОГ, БОАЖЯ
2	Энгийн болон аюултай хог хаягдлын гэрээ байгуулах	-	захиалга	Явцтай танилцах	хүлээлцэх	Гүйцэтгэх захирал	ТҮК
	Нийт	-					

1. Байгаль орчин менежментийн төлөвлөгөө болон тайланг цаг хугацаанд танилцуулах, батлуулах. Байгаль орчин менежментийн төлөвлөгөөг уулын ажлын төлөвлөгөө батлагдсаны дараа БОАЖЯ-ны ХБОБНУГ-аар батлуулж сум орон нутгийн удирдлага болон аймгийн БОАЖГ-рт танилцуулж орон нутгийн иргэдэд танилцуулж, мэдээлэл өгч ажилласан.
2. Энгийн хог хаягдлын гэрээг сумын байгаль хамгаалагчтай байгуулж сумын хогийг цэгт ахуйн хог хаягдлаа машинаар тээвэрлэн хаяж устгалд оруулж, төлбөрийг төлж ажилласан.

13. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙНБҮСИЙН ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 13. Оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт

№	БОМТ, БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнахад оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулах хугацааны тов	Тайлагнах зардал, төг	Хариуцан зохион	Зохион байгуулах газар
						байгуулах албан тушаалтан/ажилтан	
	1	2	3	4	5	6	7
1	2024 оны БОМТөлөвлөгөөг танилцуулах, батлуулах	Цаасан	Тухайн онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө	2024.06	-	Гүйцэтгэх захирал	АБОГ, БОАЖЯ
2	2024 оны батлагдсан БОМТөлөвлөгөөг танилцуулан ажлыг эхлүүлэх	Цаасан	Ажлын жагсаалт, хугацаа, зорилтууд	2024.09	-	Гүйцэтгэх захирал	Төслийн талбай
3	БОМТ-ны хэрэгжилтийн ажлын явцтай танилцах	Цаасан, зургаар	Байгаль орчны төлөвлөгөөнд тусгасан ажлуудын явц	2024.1		Гүйцэтгэх захирал	АБОГ
4	БОМТ-ний дагуу хийгдсэн ажлыг хүлээлгэн өгөх	Цаасан, зургаар	Тухайн онд хэрэгжүүлсэн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө	2024.11	-	Гүйцэтгэх захирал	АБОГ

1. 2024 оны БОМТөлөвлөгөөг холбогдох төрийн байгууллагаар батлуулсан.
2. 2024 оны БОМТөлөвлөгөөг сумын Засаг даргад танилцуулж, малчид ард иргэдэд компанийн үйл ажиллагаа танилцуулан мэдээлэл хийсэн.

“Эм Би Эм Эс” ХХК-ийн Дорнод аймгийн Баяндун сумын нутагт MV-022679 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Цагаан чулуут худаг, Цагаан чулуут хоолойн дунд байрлах 1-12 дугаартай жалгууд дахь алтны шороон ордын 2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө биелэлтийн тайлан

3. БОМТ-ний хэрэгжүүлэх ажлуудыг газар дээр нь хийлгэх, авах арга хэмжээтэй танилцаж, явцтай танилцаж байсан.
4. БОМТайланг хэрэгжилтийг хангаж ажиллаж, хүлээлгэн өгөх ажил явагдсан
5. БОМТайланг Дорнод аймгийн БОАЖГ-т тайлагнах батлуулах.

14. БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ТУХАЙН БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАНГИЙН ЖИЛИЙН ТӨСӨВ

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
15	1. Тухайн жилийн байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний нийт төсөв	66 975 000төг
	2. Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төсөв	1 100 000 төг
	3. Нөхөн сэргээх арга хэмжээний төсөв /техникийн, биологийн/	50 000 000 төг
	4. Дүйцүүлэн хамгааллын арга хэмжээний төсөв	14 500 000 төг
	5. Түүх соёлын өв хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	-
	6. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	740 000 төг
	7. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	300 000 төг
	8. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах төсөв	Үйлдвэрлэлийн зардалд шингэсэн
	9. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төсөв	Үйлдвэрлэлийн зардалд шингэсэн
	10. Тухайн жилийн орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөрийн нийт төсөв НИЙТ	355 000 төг

E-TRANSACTION RECEIPT**SENDER DETAILS**

Bank:	ХасBank
Account No:	5004877347
Name:	-
Amount:	14,420,000.00
Currency:	MNT

BENEFICIARY DETAILS

Bank:	Government fund
Account No:	100900013406
Name:	БО нөхөн сэргээх баталгаа
Amount:	14,420,000.00
Currency:	MNT

TRANSACTION DETAILS Transaction number: **000106301887**Description: **Эм би эм эс ХХК РД:5211247 Нөхөн сэргээлтийн байрцаа**Transaction charge: **300.00MNT**Requested user: **mbms2**Approved user: **mbms1**Transaction date: **2024-09-04**

Dear customer, Please be informed that this receipt is only a notification of your transaction and using it for illegal purpose is strictly prohibited.

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ

ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар *MV-022679*

Ашигт малтмалын тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийг үндэслэн

Дорнод

аймаг /хот/-ийн

Баяндун

сум /дүүрэг/-ын

Хонхор

нэртэй газарт орших

738.42

гектар талбай бүхий уурхайн талбайд

хуульд заасан нөхцөл, шаардлагын дагуу ашигт малтмал ашиглахыг

зөвшөөрч улсын бүртгэлийн

9011834161

тоот гэрчилгээтэй

“Эм Би Эм Эс” ХХК

-д

энэхүү тусгай зөвшөөрлийг

2053.10.19

дуустал

хугацаагаар олгов.

Тусгай зөвшөөрөл хавсралтгүй бол хүчингүй.

КАДАСТРЫН ХЭЛТСИЙН
ДАРГА

Д.БАТМАГНАЙ

2023 оны 10 дугаар сарын 19 ний өдөр

Улаанбаатар хот

0000701

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 2 ДУГААР ХАВСРАЛТ

MV-022679

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Хүчин төгөлдөр талбайн хэмжээ /га/	Хасагдах талбайн хэмжээ /га/	Тусгай зөвшөөрлийн талбайн солбицлууд, огноо, гарын үсэг, тэмдэг		
				#	Уртраг	Өргөрөг
001-NM	• Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийг анх олгосон 2023.10.19	738.42 Га	0 Га	1	113° 26' 10.62"	49° 31' 6.55"
				2	113° 26' 10.63"	49° 30' 34.11"
				3	113° 26' 12.01"	49° 30' 34.11"
				4	113° 26' 12.01"	49° 30' 34.01"
				5	113° 26' 36.61"	49° 30' 34.01"
				6	113° 26' 36.7"	49° 29' 54.05"
				7	113° 26' 30.66"	49° 29' 54.05"
				8	113° 26' 30.69"	49° 29' 29.12"
				9	113° 26' 30.72"	49° 29' 2.05"
				10	113° 26' 32.12"	49° 29' 2.05"
				11	113° 26' 32.12"	49° 29' 1.96"
				12	113° 27' 0.71"	49° 29' 1.96"
				13	113° 27' 0.71"	49° 28' 41.95"
				14	113° 26' 30.72"	49° 28' 41.95"
				15	113° 26' 30.72"	49° 28' 42.05"
				16	113° 26' 2.04"	49° 28' 42.05"
				17	113° 26' 1.96"	49° 30' 2.01"
				18	113° 26' 0.57"	49° 30' 2.01"
				19	113° 26' 0.57"	49° 30' 2.11"
				20	113° 25' 10.63"	49° 30' 2.11"
				21	113° 25' 10.72"	49° 29' 43.05"
				22	113° 24' 55.22"	49° 29' 43.05"
				23	113° 24' 55.62"	49° 29' 51.11"
				24	113° 24' 54.24"	49° 29' 51.14"
				25	113° 24' 54.24"	49° 29' 51.2"
				26	113° 24' 44.7"	49° 29' 51.4"
				27	113° 24' 45.25"	49° 30' 4.65"
				28	113° 24' 43.87"	49° 30' 4.68"
				29	113° 24' 43.87"	49° 30' 4.74"
				30	113° 24' 37.55"	49° 30' 4.88"
				31	113° 24' 38.27"	49° 30' 19.36"
				32	113° 24' 36.9"	49° 30' 19.38"
				33	113° 24' 36.9"	49° 30' 19.45"
				34	113° 24' 22.14"	49° 30' 19.75"
				35	113° 24' 22.78"	49° 30' 33.08"
				36	113° 24' 21.4"	49° 30' 33.1"
				37	113° 24' 21.41"	49° 30' 33.17"
				38	113° 24' 2.58"	49° 30' 33.56"
				39	113° 24' 3.35"	49° 30' 49.45"
				40	113° 24' 1.97"	49° 30' 49.47"
				41	113° 24' 1.98"	49° 30' 49.54"
				42	113° 23' 44.24"	49° 30' 49.9"
				43	113° 23' 44.81"	49° 31' 1.57"
				44	113° 23' 43.43"	49° 31' 1.6"
				45	113° 23' 43.44"	49° 31' 1.67"
				46	113° 23' 31.7"	49° 31' 1.91"
				47	113° 23' 31.92"	49° 31' 6.55"

Д.Мягмарсүрэн 2023.10.30

КАДАСТРЫН ХЭЛТЭС
ХТӨТӨС

МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ

000242031

2021.12.07

/ Бүртгэсэн он, сар, өдөр /

9011834161

/ Хувийн хэргийн дугаар /

6792898

/ Регистрийн дугаар /

Эм Би Эм Эс

Хязгаарлагдмал хариуцлагатай
компани

/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /

Дүрэм

/ Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /

Тогтоол

/ шийдвэрийн нэр /

01

/ дугаар /

2021.12.01

/ он, сар, өдөр /

45200

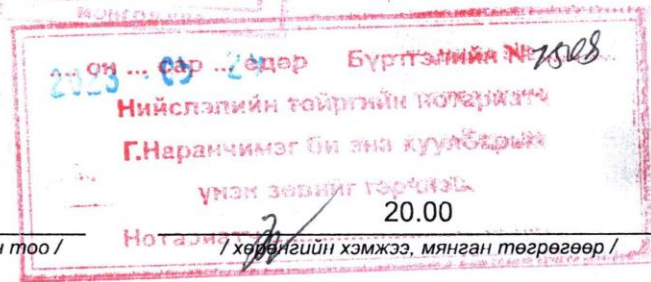
09900

/ Код /

Авто машин засвар үйлчилгээ

Уул уурхайн чиглэлээр зөвлөгөө өгөх

/ Үйл ажиллагааны чиглэл /

Хугацаагүй

/ хугацаа /

2

/ гишүүдийн тоо /

20.00

/ хэргийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр /

Улаанбаатар, Сүхбаатар, 1-р хороо, энхтайвны өргөн чөлөө, Зориг сангийн байр 04 тоот, Утас1:

88002000, Утас2: , Факс:

/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /

УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГАЗАР

/ Бүртгэсэн байгууллагын нэр /

УЛСЫН БҮРТГЭГЧ

/ гэмдэг /

Н.ДОЛГОРЖАВ

/ гарын үсэг /

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийн бүртгэл

Д/д	Нэмэлт өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэсэн	
		Огноо	Ажилтан тэмдэг
1	Болд овогтой Мэндсайхан-г Гүйцэтгэх захирал -р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2021.12.07	Н.Долгоржав
2	Уртнасан овогтой Энхбилэг-г Гүйцэтгэх захирал -р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2022.01.25	Ш.Очирсүрэн
3	Хувьцаа эзэмшигч 1 нэмэгдэж, 2 хасагдаж хувьцаа эзэмшигчийн тоо нийт 1 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2023.05.15	С.Баасандулам
4	Эцсийн өмчлөгч 1 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2023.05.15	С.Баасандулам

Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээдэд Монгол-Улсын хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ

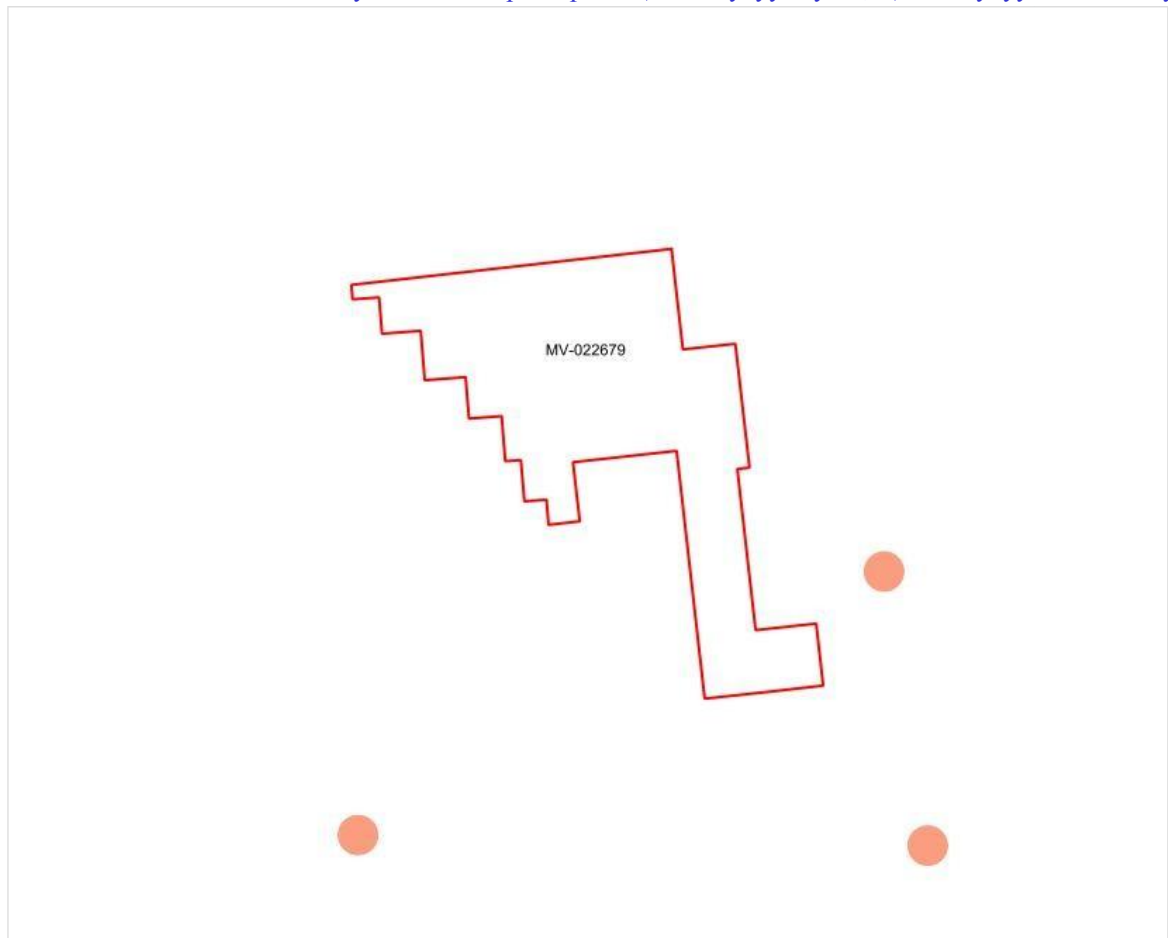
ОЙ, УС, ТУСГАЙ ХАМГААЛАЛТТАЙ ГАЗРЫН КАДАСТРЫН ЛАВЛАГААНЫ МЭДЭЭЛЛИЙН САН

Кадастрын лавлагаа

Лавлагааны мэдээлэл

Таны лавлагаа авах хүсэлт мэдээллийн санд бүртгэгдлээ. Хүсэлтийг хянан Ашиг малтмал, газрын тосны газарт цахим байдлаар хүргэгдэнэ.

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар	MV-022679
Талбайн нэр	Хонхор
Тусгай зөвшөөрлийн талбайн хэмжээ, га	738.42
Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн нэр	Эм Би Эм Эс
Аймаг, сум, сав газрын нэр	Дорнод аймаг Баяндун сум, Улз голын сав газар
Хуулиар хориглогсон бүстэй давхцалтай эсэх	давхцалгүй
Давхацанн талаарх мэдээлэл	

ТАНИХ ТЭМДЭГ

Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл

 Ашиглалтын

 Хайгуулын

Засаг захиргааны хил

 Улсын хил

 Аймгийн хил

 Сумын хил

 Аймгийн төв

 Сумын төв

Тусгай хамгаалалттай газар нутаг

 Дархан цаазат газар

 Байгалийн цогцолборт газар

 Байгалийн нөөц газар

 Дурсгалт газар

Хамгаалалтын бүсүүд

 Гол мөрний урсац

бүрэлдэх эх

 Ойн сан бүхий газар

Усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс

 Онцгой хамгаалалтын бүс

 Энгийн хамгаалалтын бүс

Ус хангамжийн эх үүсвэр

 Эрүүл ахуйн хориглолтын бүс

 Эрүүл ахуйн хязгаарлалтын бүс

 Тэжээгдлийн муж

Орон нутгийн усны хамгаалалтын бүс

 Орон нутгийн усны хамгаалалтын бүс

Масштаб 1:30695.0

0 0.6 1.2 1.8 2.4 km

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙГ ДҮГНЭСЭН АЖЛЫН ХЭСГИЙН ДҮГНЭХ ХУУДАС.

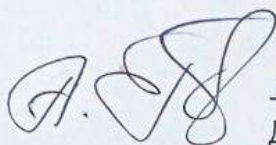
Дугаар: 06

Огноо: 2024-11-13

Дорнод аймгийн Баяндун сумын нутагт алтны шороон ордод ашиглалтын үйл ажиллагаа явуулж байгаа "Эм Би Эм Эс" ХХК-ийн 2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт /.....^{94,3}...../ хувьтайгаар дүгнэгдлээ.

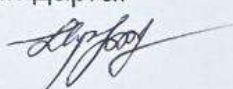
Дорнод аймгийн Засаг даргын 2020 оны А/500 дугаар захирамжаар байгуулагдсан ажлын хэсэг:

Дарга:
А.Гантулга

-Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын
Дарга

Нарийн бичгийн дарга:
Н.Сүх-Ялалт

-Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын
Газрын хэвлий, түүний баялагийн ашиглалт,
нөхөн сэргээлт, Газарзүйн мэдээллийн систем
хариуцсан мэргэжилтэн

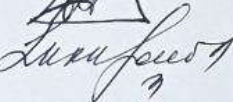
Гишүүн:

С.Отгонболд

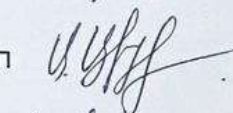
-Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын
байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч

С.Урантогос

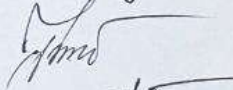
-Байгаль орчин аялал жуулчлалын газрын
Орчны бохирдол, химийн бодис хариуцсан
мэргэжилтэн

Ц.Цэрэнжаргал

-Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын
Усны нөөц ашиглалт, хамгаалалт, мэдээллийн
сан хариуцсан мэргэжилтэн

И.Алтмаа

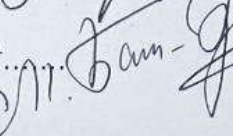
-Онон, Улз голын сав газрын захиргааны Ус
ашиглагч хариуцсан мэргэжилтэн

Т.Ганбаатар

-Баяндун сумын Байгаль хамгаалагч

М.Бат-Эрдэнэ

-Тухайн багийн Засаг дарга

Хүлээн зөвшөөрсөн: "Эм Би Эм Эс" ХХК-ийн төлөөлөл

Шуудангаар Сурт Тургин Хөшөр ХХК

Хөшөр ХХК

“ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛТЭЙ ТАЛБАЙД НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ
ХИЙСЭН ГАЗРЫГ ХҮЛЭЭЖ АВАХ АКТ”

№ 04

2024 оны 11 дугаар сарын 13-ний өдөр

1. Байршлын мэдээлэл	
1.1. Аймаг, нийслэлийн нэр	Дорнод
1.2. Сум, дүүргийн нэр	Баяндун
1.3. Газрын нэр	Хонхор
2. Нөхөн сэргээлт хийсэн байгууллагын мэдээлэл	
2.1 Аж ахуйн нэгжийн нэр, регистрийн дугаар	“Эм Би Эм Эс” ХХК РД: 6792898
2.2 .Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн дугаар	MV-022679
2.3 Тус талбайд нийт эвдрэлд өртсөн талбайн хэмжээ (га)	3.68 га
2.4 Нөхөн сэргээлт хийсэн аж ахуй нэгжийн нэр, регистр	“Эм Би Эм Эс” ХХК РД: 6792898
3. Өмнөх жилүүдэд тухайн тусгай зөвшөөрөлтэй талбайд хийгдсэн нөхөн сэргээлтийн ерөнхий мэдээлэл.	
3.1 Техникийн нөхөн сэргээлт Байхгүй	3.2 Биологийн нөхөн сэргээлт. Байхгүй.
4. 2024 онд хүлээлгэн өгч буй нөхөн сэргээлтийн мэдээлэл.	
Техникийн нөхөн сэргээлт - Талбайн хэмжээ: 3.68 га - Зардлын хэмжээ: 50000.0 мян.төг	Биологийн нөхөн сэргээлт байхгүй
5. Орон зайн мэдээлэл	
5.1 Нөхөн сэргээлт хийгдсэн газрын фото зураг. -Олон байршилд нөхөн сэргээлт хийсэн тул фото зургийг хавсралтаар хавсаргав.	5.2. Хэмжилт, зураглал - Кадастрын зураглал хийсэн мэргэжлийн байгууллага болон хэмжилт хийсэн хүний нэр: -Аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын мэргэжилтэн Н.Сүх-ялалт - Хэмжилтэд ашигласан программ, тоног төхөөрөмж: -GPS гар багажаар координатын цэг авч, Google earth зураг дээр тэмдэглэл хийсэн. - Холбогдох утас: 88134564

	Гарын үсэг: .....
5.3 Нөхөн сэргээлт хийсэн газрын солбицол. Жич: 4-өөс доошгүй эргэлтийн цэгийн солбицол байна.	-нөхөн сэргээлт хийсэн газрын зураглал солбицлыг хавсаргав.
Нөхөн сэргээлт хийсэн газарт хэмжилт хийж талбайн хэмжээг тогтоон полигон хэлбэрээр shape.file үүсгэн флаш болон CD-нд хуулж акттай хавсаргана.	
6. Мэдээллийн сангийн бүртгэл	
Нөхөн сэргээлтийг хүлээн авсан ажлын хэсэг нь Байгаль орчны мэдээллийн сангийн www.eic.mn цахим системийн Нөхөн сэргээлтийн мэдээллийн дэд санд заавал бүртгүүлнэ. Жич: Мэдээллийн санд бүртгээгүй тохиолдолд нөхөн сэргээлтийг хүлээн авсан актыг хүчинтэйд тооцохгүй. Мэдээлэл оруулсан хүний нэр, албан тушаал: Н.Сүх-ялалт, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын газар зүйн мэдээллийн сан хариуцсан мэргэжилтэн.	
Гарын үсэг:	
Огноо:	2024.11.13
Нэмэлт мэдээлэл:	

Нөхөн сэргээлтийн ажил нь холбогдох хууль, журам, стандартад нийцсэн талаарх ажлын хэсгийн дүгнэлт:

“Эм Би Эм Эс” ХХК-ийн 2024 онд хүлээлгэн өгч байгаа нөхөн сэргээлтийн ажлын үр дүнг аймгийн Засаг даргын 2020 оны А/500 дугаар захирамжаар байгуулагдсан ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүн газар дээр нь хянаж, хэмжилт хийн ажилласан.

Гүйцэтгэсэн нөхөн сэргээлт нь Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны А-138 дугаар тушаалаар батлагдсан аргачлал, MNS5917:2008, MNS5918:2023 стандартын шаардлагыг хангаж байна.

Тиймээс ажлын хэсгийн гишүүдийн 100 хувийн саналаар “Эм Би Эм Эс” ХХК-ийн гүйцэтгэсэн нөхөн сэргээлтийн ажлын үр дүнг актаар хүлээн авахаар шийдвэрлэсэн.

АКТ ГАРГАСАН:

Ажлын хэсгийн дарга:

А.Гантулга

.....

-Аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын дарга

Нарийн бичгийн дарга:

Н.Сүх-Ялалт

.....

-Аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын мэргэжилтэн

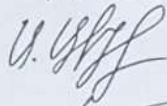
Гишүүд:

С.Отгонболд

-Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч

Ц.Цэрэнжаргал

-Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын Усны нөөц ашиглалт, хамгаалалт, мэдээллийн сан хариуцсан мэргэжилтэн

И.Алтмаа

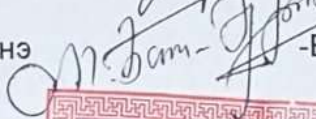
-Онон, Улз голын сав газрын захиргааны уул уурхайн ус ашиглалт хариуцсан мэргэжилтэн

Т.Ганбаатар

-Баяндун сумын Байгаль хамгаалагч

М.Бат-Эрдэнэ

-Баяндун сумын 1 дүгээр багийн Засаг дарга

ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРСӨН:

Д.Даваажаргал

"Эм Би Эм Эс" ХХК-ийг төлөөлж гүйцэтгэгч "Сарт түргэн хонгор" ХХК-ийн захирал

---oOo---

ТОДОРХОЙЛОЛТ

ДОРНОД АЙМАГ
БАЯНДУН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА

4 дүгээр баг, Наран, Баяндун сум, 21120

Утас: 99561925

Цахим шуудан: bayandun.zdtg@gmail.com

Цахим хаяг: Bayandun.dornod.gov.mn

2024.10.22 № 1/276

танай _____-ны № _____-т

Тодорхойлолт гаргах тухай

Тус сумын нутагт орших “Хонхор” нэртэй MV-022679 тоот хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн талбайг эзэмшдэг “Эм Би Эм Эс” ХХК нь 2024 оны дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд сумын төвлөрсөн хогийн цэгт шинээр нүх ухах, зам засварын ажил болон байгалийн давтагдашгүй хүчин зүйл болох тал хээрийн түймэр гарахад малчин өрхүүдэд тусалж зогоон татаж, түймэрт өртсөн айлуудын суурь цэвэрлэж дахин гал гарч байгальд хохирол учрахаас хамгаалж техник тоног төхөөрөмжөөр тусалж хамтран ажилласан.

ЗАСАГ ДАРГЫН
ОРЛОГЧ

Б.БАТЖАВ

ТОДОРХОЙЛОЛТ

2024.10.29

Наранбулаг

Тус сумын Түргэн багийн Цагаан чулуут гэдэг газарт алт олборлолтын үйл ажиллагаа явуулдаг /Сарт түргэн хонгор/ ХХК нь 2024 оны 09 дүгээр сарын 06-ны өдрөөс 10 дугаар сарын 21-ний өдөр хүртэл Хог хаягдал цэвэрлэх гэрээ байгуулж 2 машин хог хаягдал уурхайгаасаа сумын төвлөрсөн хогийн цэгт хаяж цэвэрлэснийг тодорхойлж байна.

ТОДОРХОЙЛОЛТ ГАРГАСАН БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАГЧ Т.ГАНБААТАР

ДОРНОД АЙМАГ
БАЯНДУН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА

4 дүгээр баг, Наран, Баяндун сум, 21120
Утас: 99561925

Цахим шуудан: bayandun.zdtg@gmail.com

Цахим хаяг: Bayandun.dornod.gov.mn

2024. 10. 24 № 1/278

танай _____ -ны № _____ -т

ТОДОРХОЙЛОЛТ

Тус сумын нутагт орших “Хонхор” нэртэй MV-022679 тоот хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн талбайг эзэмшдэг “Эм Би Эм Эс” ХХК нь 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний дагуу сумын мод үржүүлгийн талбайд 100 ширхэг мод тарьсан нь үнэн болно.

ЗАСАГ ДАРГЫН
ОРЛОГЧ

Б.БАТЖАВ

ЗАСАГ ДАРГА ХҮРЭЛЧУЛУУН

ХОГ ХАЯГДАЛ ХҮЛЭЭЖ АВАХ ГЭРЭЭ

2024.09.06

Наранбулаг

Нэг. Ерөнхий зүйл

1.1 Энэхүү гэрээний зорилго нь: Сумын нутаг дэвсгэрт алт олборлолт, хайгуулын үйл ажиллагаа явуулж байгаа ХХК-ийн ахуйн болон бусад хог хаягдлыг сумын төвлөрсөн хогийн цэгт хүлээж авах, устгах талаар компанитай харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр гэрээг байгуулах, гэрээнд заасан хугацаанд төлбөрийг төлөх болон ажлын уялдааг сайжруулж хариуцлагыг дээшлүүлэхэд оршино.

1.2 Энэхүү гэрээний эрх зүйн үндэслэл нь Хог хаягдлын тухай хуулийн 8,5,2, 8,5,3, 9,2,3, 9,2,8, 11,1,2 дэхь заалтууд, Сумын ИТХурлын үнэлгээ тогтоосон шийдвэр

Хоёр: Гэрээ байгуулагч талууд.

Нэг талаас: Түргэн багийн байгаль хамгаалагч Т.Ганбаатар

Нөгөө талаас /Сарт Түргэн Хонгор/ ХХК-ыг төлөөлж Д.Даваажаргал нар Сумын ИТХурлын тэргүүлэгчдийн 2021 оны 05 дугаар сарын 06-ны өдрийн дугаар 19 тоот тогтоолоор ХХК-ын хүний тоо 14 ажиллах 45 хоног 1 тэвш хогийг 100000 төгрөгөөр үнэлсэн шийдвэр зэргийг харилцан зөвшөөрч, тохиролцсоны дагуу энэхүү гэрээг 2024 оны 09 дүгээр сарын 06 -ны өдрөөс 2024 оны 10 дугаар сарын 21 - ны өдөр хүртэл байгуулав.

Хаях хогны хэмжээ 2 тэвш- үнэ - 200000 төгрөг

Гурав. Компанийн эрх, үүрэг.

3.1. Компани нь ахуйн хог хаягдлыг өөрийн унаа, зардлаар сумын төвлөрсөн хогийн цэгт авчирч байгаль хамгаалагчийн хяналтан доор төвлөрүүлэх.

3.2. Төрийн байгууллагаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг шаардах.

3.3. Гэрээнд заагдсан хугацаанд мөнгөн төлбөрөө төлөх

Дөрөв: Төрийн байгууллагын бүрэн эрх

4.1. Гэрээний дагуу хог хаягдлаа сумын төвлөрсөн хогийн цэгт авчраагүй, хог шатаасан зэрэг бусад зөрчил гаргасан тохиолдолд зөрчлийг арилгуулах шаардлага тавих.

4.2. Түргэн багийн байгаль хамгаалагч тус компанийн хог хаягдлыг хяналтан дороо устгуулах, булшлуулах, бүртгэл хөтлөх, хураамжийн хэрэгжилтэнд хяналт тавих

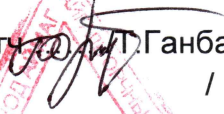
Тав: Бусад зүйл:

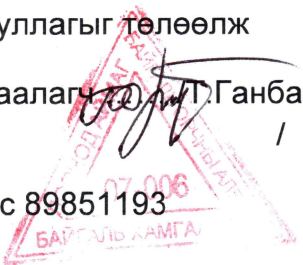
5.1. Гэрээнд заасан болон бусад зүйлсийн талаар маргаан гарвал талууд харилцан зөвшилцөх замаар асуудлыг шийдвэрлэх.

5.2. Энэхүү гэрээ нь гэрээний хугацаа дуусахас 10 хоногийн өмнө эсвэл гэрээг талууд харилцан зөвшилцөж хугацаанаас өмнө цуцлахаар саналыг бичгээр мэдэгдэнэ.

5.3. Тухайн жилд тооцогдсон мөнгөн дүнгийн баримт, хог хаягдлын бүртгэл зэрэг нь гэрээний салшгүй нэг хэсэг болно.

Зургаа: Гэрээ байгуулсан:

Төрийн байгууллагыг төлөөлж
Байгаль хамгаалагч Т.Ганбаатар/
/ /
Харилцах утас 89851193
Хаяг Баяндун сум.

“Сарт Түргэн Хонгор” ХХК-ыг төлөөлж
Уурхайн дарга Д.Даваажаргал.
Харилцах утас: 99128056
Баяндун сум. Түргэн баг

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ

Дорнод аймаг Хэрлэн сум 11 дүгээр баг
Утас: 7058-3087, 70583178
E-mail хаяг: dornodboshi@gmail.com

Сорьцын дугаар: 2024/71

Дээж ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "ЭМ БИ ЭМ ЭС" ХХК
Дээж авсан цэг : Худгийн ус
Дээж авсан хүний нэр, албан тушаал : Г.Баасанжав Лабораторийн инженер
Дээжийн тоо, төрөл : 1, ус
Дээж авсан огноо : 2024.10.16
Шинжилгээ хийж дууссан огноо : 2024.10.31
Шинжилгээ хийсэн албан тушаалтан : 05
Хуудасны тоо : 1/1

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

д/д	Шинжилгээ хийсэн элементүүд	Нэгж	Үр дүн	MNS 0900:2018
1	Усны температур	T ^o c	3.0	20.0
2	Устөрөгчийн илтгэгч-pH		7.96	6.5-8.5
3	Усны булингар	FNU	3.7	5.0
4	Перманганат	мгО/л	1.4	
5	Жинлэгдэгч бодис		11.4	
6	Кальци		77.8	100
7	Магни		37.2	30
8	Натри+Кали		-	
9	Хлорид		8.5	350
10	Сульфат		44.2	500
11	Гидрокарбонат	мг/л	322.1	
12	Аммонийн ион /NH ₄ ⁺ /		0.0	1.5
13	Нитритийн ион /NO ₂ ⁻ /		0.010	1.0
14	Нитратын ион /NO ₃ ⁻ /		0.97	50.0
15	Фосфор		0.018	3.5
16	Фтор		0.21	0.7-1.5
17	Төмөр /нийт/		0.02	0.3
18	Хатуулаг	мг-экв	6.9	7.0
19	Цахилгаан дамжуулах чанар-ЕС	мСм/см	0.72	1.0

Хянаж баталгаажуулсан

Лабораторийн эрхлэгч

/ Б.Гүнчинсүрэн/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн дээжинд хүчинтэй

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ

Дорнод аймаг Хэрлэн сум 11 дүгээр баг
Утас: 7058-3087, 70583178
E-mail хаяг: dornodboshl@gmail.com

Сорьцын дугаар: 2024/70
Дээж ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "ЭМ БИ ЭМ ЭС" ХХК
Дээж авсан цэг : Карьерын ус
Дээж авсан хүний нэр, албан тушаал : Г.Баасанжав Лабораторийн инженер
Дээжийн тоо, төрөл : 1, ус
Дээж авсан огноо : 2024.10.16
Шинжилгээ хийж дууссан огноо : 2024.10.31
Шинжилгээ хийсэн албан тушаалтан : 05
Хуудасны тоо : 1/1

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Д/Д	Шинжилгээ хийсэн элементүүд	Нэгж	Үр дүн	MNS 6148:2010
1	Усны температур	T ^o C	-	
2	Устөрөгчийн илтгэгч-pH		8.19	6.5-8.5
3	Усны булингар	FNU	-	
4	Перманганат	мг/л	1.1	
5	Жинлэгдэгч бодис		21.2	
6	Кальци		61.3	
7	Магни		1.4	
8	Натри+Кали		-	
9	Хлорид		5.7	350
10	Сульфат		52.7	500
11	Гидрокарбонат		297.7	
12	Аммонийн ион /NH ₄ ⁺ /	мг/л	0.01	3.0
13	Нитритийн ион /NO ₂ ⁻ /		0.039	1.0
14	Нитратийн ион /NO ₃ ⁻ /		1.02	50.0
15	Фосфор		0.008	3.5
16	Фтор		0.46	1.5
17	Төмөр / нийт/		0.02	0.30
18	Хатуулаг	мг-экв	3.18	
19	Цахилгаан дамжуулах чанар-ЕС	μS/cm	633.0	

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэн / Б.Гүнчинсүрэн/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн дээжинд хүчинтэй

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж, Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Улаанбаатар хот
Утас: 11-341818 И-мэйл: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2024/81-813
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Эм Би Эм Эс" ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : 88055177
Сорьцын тоо, төрөл : 3 хөрсний сорьц
Сорьц авсан огноо : 2024.10.28
Сорьцын тодорхойлолт : Дорнод аймаг Баяндун сум Хонхор талбай
Шинжилгээний аргын стандарт : SA3 A01:2022
Шинжилсэн огноо : 2024.11.29
Хуудасны тоо : 1/1
Үр дүн : 1/1

№	Сорьц авсан цэгийн нэр	Кадьми (Cd)	Хар тугалга (Pb)	Мөнгөн ус (Hg)	Хром (Cr)	Цайр (Zn)	Зэс (Cu)	Стронци (Sr)
		мг/кг						
1	Карьер	<0.05	18	<0.005	32	41	27	768
2	Шимт хөрс	<0.05	9	<0.005	<0.5	<0.5	28	854
3	Шатахуун түгээх	<0.05	46	<0.005	<0.5	29	30	467
MNS 5850:2019/ ЗДХ/		3	100	2	150	300	100	800

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн:
Хянаж баталгаажуулсан

Шинжээч Д. Баярхулан
БОШ-ний хэлтсийн дарга Б. Бархасрагчаа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.